



کار تازه ای از
محمد منتظر

گزارش فرایند شکل گیری و نوع ارتباط کتاب و دانشجو

دیدار دانشجویی

♦ برای هر دانشجو در کتابخانه های دانشگاهی تقریباً ۵ جلد کتاب فارسی و ۱/۵ جلد کتاب غیر فارسی وجود دارد

۴
۱۰ سال همگامی
با کتاب



روز چهارم

خبرها، گزارش ها
و گفت و گوهای ویژه

کتابخوانی
در نظام
آموزشی
دانشگاه

بدون همراهی با کتاب مسیر علمی طی نمی شود

♦ مطالعه پیمایشی دانشجویان دانشگاههای تهران نشان می دهد ۶۲ درصد آنان کمتر از یک ساعت در طول شبانه روز کتاب های غیر درسی را مطالعه می کنند

گفت و گو با سید عبدالحمید احمدی: معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۲

پژوهش های کاربردی در بن بست اطلاعات قدیمی

۶

بنیاد ایران شناسی

کتابخانه عمومی بوشهر
از دیروز تا امروز



گفت و گو با سید قاسم یاحسینی:
تاریخ نگار معاصر بوشهری

تاریخ نگاری محلی
برای تبیین هویت ملی

۸

بوشهر



مسلطت بوشهر

چه خبر از چهار گوشه ایران

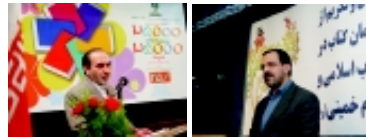
برنامه های هفته کتاب
در استان ها

گزارش نشست

دانشنامه نویسی
در ایران

۱۵

حضور دو وزیر در مراسم هفته کتاب



احمد مسجد جامعی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و مرتضی حاجی وزیر آموزش و پرورش در دو مراسم جداگانه هفته کتاب حضور یافتند. صفحات ۳ و ۱۶ را بخوانید

یک پرسش
سه پاسخ

تأثیر هفته کتاب در ترویج کتابخوانی

پاسخ های
جمال میرصادقی، شمس لنگرودی
و حسین قندی به پرسش کتاب هفته

۱۴



دانشنامه جهان اسلام

جلد هفتم

منتشر شد

مرکز پژوهش
فروغ نگاه کتاب، مرجع تهران، نظامان فلسطین ج ۱ اثر از میدان فلسطین شماره ۱۲۸
تلران و نور تکران ۰۳-۸۶۶۱۲۰۳-۸۶۶۶۶۸



◀ **سه شنبه ۸/۸/۸۸: کتاب و دانشجو**

انتخاب هفتمین دوره کتاب سال دانشجویی کارگاه آموزشی مهارت‌ها و امکانات جست‌وجو در وب (روزه کتابداران و کتابخوانان خراسانی)

چهارشنبه ۸/۸/۸۸: کتاب، کتابدار و اطلاع‌رسانی
مراسم تجلیل از کتابداران نمونه و خادمان فرهنگ و سومی‌نشدت تکمیل بانک‌های اطلاعاتی کتاب کشور، تقدیر از خادمان نشر

میزگردپرسی وضعیت کتابهای انقلاب اسلامی در ایران جهان
پنجشنبه ۸/۸/۸۸: کتاب، خادمان نشر و حامیان نسخ خطی
مراسم بزرگداشت حامیان نسخ خطی
مراسم تجلیل از کتاب‌های شوقی‌بنیشتین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران

جمعه ۸/۸/۸۱: کتاب و پدیدآورندگان
برنامه ویژه روز کتاب و پدیدآورندگان روز چهارشنبه ۸/۲۰/۸۸ تا ۸ ساعت ۸ تا ۲۰ برگزار می‌شود.

شنبه ۸/۸/۸۸: کتاب ایران در جهان

نخستین همایش توسعه بین‌المللی نشر ایران برگزار می‌شود
کارگاه آموزشی «آینده، هنر و اینترنت»؛ کودک و نوجوان، هنر و ترجمه
همایش فرست‌های شوقی‌بنیشتین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران
کتاب‌ها در حوزه کودک و نوجوان

کار ارسال ۳۸ میلیارد ریال کتاب انجام شد

کار ارسال ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان کتاب به نمایشگاه‌های مدارس کشور انجام شد.

حاشی معاونت پشتیبانی مؤسسه منادی تربیت (هجری طریح ۲۵ هزار نمایشگاه کتاب در ۲۵ هزار مدرسه) در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار کتاب هفته، با اعلام این مطلب گفت: ما پایان‌بانی ارسال این کتاب‌ها که آخرین آنها در مورد استان مازندران بود، نمایشگاه‌ها در مدارس اکنون شروع به کار کرده‌اند. وی درباره میزان کتاب‌های ارسالی گفت: نزدیک به ۵ میلیون و ۶۰۰ هزار جلد کتاب در قالب ۳۵۰۰ عنوان ارسال شده است. البته ما یک میلیارد ریال کتاب هم برای تجهیز کتابخانه‌های متوسط در نظر گرفته‌ایم که بعد از هفته کتاب به آن خواهیم پرداخت. معاون پشتیبانی مؤسسه منادی تربیت درباره احتمال تغییر مدارس و نمایشگاه‌ها گفت: نمایشگاه‌ها طبق برنامه در همان ۲۵ هزار مدرسه برپا خواهند شد و طبق سه‌ساله‌های قبل، از این تعداد هم بیشتر می‌شود. هرچند فعلاً منتظر آمار و گزارش‌های استان‌ها هستیم. وی در مورد معیار انتخاب مدارس برپاکندنده نمایشگاه‌های کتاب به ستادی اشاره کرد که در هر استانی مرکب از نمایندگان وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، فرهنگ و ارشاد اسلامی و... است و تأکید کرد کلیه امور اجرایی برعهدهٔ این ستادهاست. حاشمی در پایان اظهار امیدواری کرد تمامی ۲۵ هزار نمایشگاه طبق برنامه‌ریزی قبلی با موفقیت برگزار شود.

روژانه‌ها

◀ **سه شنبه ۸/۸/۸۸: کتاب و دانشجو**

انتخاب هفتمین دوره کتاب سال دانشجویی کارگاه آموزشی مهارت‌ها و امکانات جست‌وجو در وب (روزه کتابداران و کتابخوانان خراسانی)

چهارشنبه ۸/۸/۸۸: کتاب، کتابدار و اطلاع‌رسانی
مراسم تجلیل از کتابداران نمونه و خادمان فرهنگ و سومی‌نشدت تکمیل بانک‌های اطلاعاتی کتاب کشور، تقدیر از خادمان نشر

میزگردپرسی وضعیت کتابهای انقلاب اسلامی در ایران جهان
پنجشنبه ۸/۸/۸۸: کتاب، خادمان نشر و حامیان نسخ خطی
مراسم بزرگداشت حامیان نسخ خطی
مراسم تجلیل از کتاب‌های شوقی‌بنیشتین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران

جمعه ۸/۸/۸۱: کتاب و پدیدآورندگان
برنامه ویژه روز کتاب و پدیدآورندگان روز چهارشنبه ۸/۲۰/۸۸ تا ۸ ساعت ۸ تا ۲۰ برگزار می‌شود.

شنبه ۸/۸/۸۸: کتاب ایران در جهان

نخستین همایش توسعه بین‌المللی نشر ایران برگزار می‌شود
کارگاه آموزشی «آینده، هنر و اینترنت»؛ کودک و نوجوان، هنر و ترجمه
همایش فرست‌های شوقی‌بنیشتین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی ایران
کتاب‌ها در حوزه کودک و نوجوان

خبر... خبر

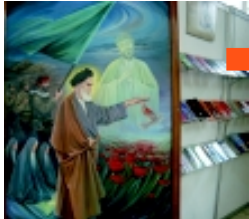
استقبال دانشجویان از آثار امام خمینی (ره)

مراسم افتتاح نمایشگاه کتاب‌های منتشرشده درباره امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی روز گذشته در دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران برگزار شد.

این نمایشگاه با بیش از سه هزار عنوان کتاب با موضوع امام خمینی و انقلاب اسلامی افتتاح شد.

در این نمایشگاه عکس‌هایی از نویسندگان و مترجمان آثار مربوط به امام خمینی به همراه زندگی‌نامه و اطلاعاتی درباره آثارشان وجود دارد که از میان آنها می‌توان به مهدی محسنیان‌راده، عبدالله شهنازی، محمدحسن وجیی، دکتر جاسم قادری، سیدمجید روئین‌تن، دکتر مرتضی اسدی و... اشاره کرد.

علاوه بر این تابلوهای نقاشی عناوین مختلفی از جمله رهبری، یک نسل در سوگ امام، به یاد شهیدان انقلاب، دفاع مقدس و... در این نمایشگاه در معرض دید عموم قرار گرفته است.



این مراسم که مورد استقبال دانشجویان و علاقه‌مندان به آثار مربوط به امام خمینی و انقلاب اسلامی قرار گرفته بود، تا ساعت ۵ بعد از ظهر ادامه پیدا کرد. اکثر بازدیدکنندگان این نمایشگاه که در روز اول جوانان بودند با ورق زدن کتاب‌ها و بررسی آنها به بحث درباره آن می‌پرداختند. یکی از همین بازدیدکنندگان گفت: از آنجایی که ما در سنی توپیم که بتوانیم در انقلاب اسلامی شرکت کنیم و شاهد اتفاقات آن دوره باشیم، جمع‌آوری این کتاب‌ها و معرفی آنها می‌تواند به ما یاری شناخت بیشتر انقلاب کمک کند.

یکی دیگر از مراجعان درباره محاسن این نمایشگاه اظهار کرد: هیچ وقت برای ما فرصت فراهم نشد تا بتوانیم شخصیت امام از نزدیک بشناسیم برای همین مجبور به مطالعه اعمال و تفکرات ایشان از طریق کتاب شدیم. این نمایشگاه فرصت مناسبی است برای ما تا بتوانیم اطلاعاتمان را درباره پاتی انقلاب اسلامی تکمیل کنیم.

با تأکید معاون امور فرهنگی ارشاد در مراسم تجلیل از خادمان کتاب استان قم کتاب‌های دینی به سیستم توزیع و اطلاع‌رسانی ویژه نیازدارند

مراسم تجلیل از خادمان حوزه نشر و کتاب استان قم با حضور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد. محمدعلی شعاعی، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم با تأکید بر اهمیت نقش محوری و تاریخی قم در حوزه کتاب‌های اسلامی، آمار موجود را مؤید این نکته دانست. وی با اشاره به افزایش چشمگیر تولید کتاب پس از انقلاب، توجه به تولید کتاب را کافی ندانست و خواستار برقراری سیستم توزیع و اطلاع‌رسانی تخصصی کتاب‌های دینی برای آشنایی با نیازمخاطبان شد.

در این مراسم آیت‌الله سبحانی از اساتید حوزه علمیه قم طی سخنانی اظهار کرد: «همین‌که قرآن به کتاب و کلتب داده است، ناشران را چراغ به دستای می‌داند که راه را برای کسانی که می‌خواهند ره بینمایند، روشن می‌کنند.» آیت‌الله سبحانی با اشاره به درگذشت استاد قفهبی از وی به عنوان یکی از نویسندگان موفق یاد کرد.

در این مراسم همچنین محمدمهدی احمدی مدیر کل فرهنگ

حمایت دولت از تولیدکنندگان نرم‌افزار

طرح اختصاص بودجه برای حمایت از تولیدکنندگان نرم‌افزارهای داخلی به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی پیشنهاد شده است.

محمدعلی شعاعی معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که در سبتهای تأثیر فناوری اطلاعات بر فرایند نشر و خدمات کتابخانه‌ای حضور داشت در پاسخ به خبرنگار کتاب هفته درباره حمایت دولت از تولیدکنندگان نرم‌افزاری گفت: پیشنهاد اختصاص مبلغ ۲میلیارد تومان برای اجرای طرح خرید دو نسخه نرم‌افزار از تولیدکنندگان نرم‌افزار از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی داده شده است.

آموزش خدمات مرجع با تکیه بر اینترنت

در سومین روز از یازدهمین دوره هفته کتاب دو کارگاه آموزشی با عنوان‌های «آموزش خدمات مرجع از طریق اینترنت» و «آشنایی با بانک‌های اطلاعاتی و علمی و تخصصی» در مجتمع فنی تهران برگزار شد.

در این کارگاه که توسط مجتمع فنی تهران با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (دکتر مجامع و فعالیت‌های فرهنگی) برگزار شد، معرفی و طبقه‌بندی شاخص‌های ارزیابی سایت‌های اینترنتی و مباحث چون طراحی، مشتری‌مداری، ساختار اطلاعات، محتوای اطلاعات و خدمات پشتیبانی مورد بررسی قرار گرفت.

ثبت نام رایگان در کتابخانه‌های استان تهران انجام می‌شود

در پنجمین روز هفته کتاب (کتاب، کتابدار و اطلاع‌رسانی) کتابخانه‌های عمومی استان تهران از علاقه‌مندان به فرهنگ

مطالعه به صورت رایگان ثبت نام می‌کند. به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران این طرح به منظور ترغیب جوانان به فرهنگ مطالعه همزمان با هفته کتاب اجرا می‌شود و علاقه‌مندان جهت ثبت نام رایگان می‌توانند روز چهارشنبه ۱۸ آذرماه به ۹۲ باب کتابخانه وابسته به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران، مراجعه کنند.

مراسم تجلیل از خادمان حوزه نشر و کتاب استان قم با حضور معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد. محمدعلی شعاعی، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم با تأکید بر اهمیت نقش محوری و تاریخی قم در حوزه کتاب‌های اسلامی، آمار موجود را مؤید این نکته دانست. وی با اشاره به افزایش چشمگیر تولید کتاب پس از انقلاب، توجه به تولید کتاب را کافی ندانست و خواستار برقراری سیستم توزیع و اطلاع‌رسانی تخصصی کتاب‌های دینی برای آشنایی با نیازمخاطبان شد.

در این مراسم آیت‌الله سبحانی از اساتید حوزه علمیه قم طی سخنانی اظهار کرد: «همین‌که قرآن به کتاب و کلتب داده است، ناشران را چراغ به دستای می‌داند که راه را برای کسانی که می‌خواهند ره بینمایند، روشن می‌کنند.» آیت‌الله سبحانی با اشاره به درگذشت استاد قفهبی از وی به عنوان یکی از نویسندگان موفق یاد کرد.

در این مراسم همچنین محمدمهدی احمدی مدیر کل فرهنگ

مراسم تجلیل و تکریم از مؤلفان و مترجمان کتاب درموضوع انقلاب اسلامی و امام خمینی(ره) عصر روز گذشته با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از اندیشمندان، نویسندگان، محققان و پژوهشگران حوزه انقلاب اسلامی و امام خمینی(ره) برگزار شد.

تکیه بر فرهنگ ایبایان اسلامی
مسجدجامعی با بیان این مطلب که بیست و پنجمین سال انقلاب اسلامی فرصت مناسبی برای بازگشت دوباره به انقلاب و دستاوردهای آن است اظهار کرد:ایمان آثر انقلاب و امام(ره)در سطح جهان بیشتر از آن چیزی است که در کشور ما وجود دارد که این موضوع نشان دهنده روند انقلاب در عرصه بین المللی است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی که در سومین روز هفته کتاب برای اولین بار در مراسمی حضور داشت پس از اشاره به شأن والای نویسندگان حوزه انقلاب گفت: به دلیل غلبه حوزه مطالعات سیاسی بر سایر حوزه‌ها، جهت‌گیری نویسندگان هم به این صورت بود که امام(ره)را در حوزه سیاست و تحولات و تغییرات سیاسی ارزیابی کنند. اما اندیشه‌ها و سخنان امام(ره) که این تحولات سیاسی را منجر شده بود کمتر مورد توجه قرار گرفت و انقلاب اسلامی که منشا تحولاتی بوده یک رویه از شخصیت امام را نشان می دهد.

وی افزود: اما نگاه فرهنگی به امام و انقلاب و همچنین توجهی که ایشان نسبت به جامعه و تحولات جهانی داشتند بسیار مهم تر است.

مسجدجامعی در ادامه صحبت هایش گفت: با وجود کارهای فراوانی که در حوزه امام و انقلاب صورت گرفته از این بخش از اندیشه‌های امام غفلت شده است.

وی با اشاره به فروکش کردن نگاه صرفاًسیاسی به امام در دهه سوم انقلاب اظهار امیدواری کرد که مسیر تازه‌ای را در جریان مطالعات امام و انقلاب اسلامی دنبال کنیم.

مسجدجامعی در پایان سخانش بااشاره به نقی امام از تاریخ، فرهنگ و هویت ایرانی گفت: امام همیشه مطرح می کردند که به فرهنگ غنی ایران اسلامی تکیه کنیم و در دوران جنگ می گفتند رمز پاسداری از مرزها پاسداری از هویت فرهنگ است.

بررسی کارنامه ۴۰ نشر

کیومرث امیری مدیر مرکز بازشناسی اسلام و ایران و دبیر برگزاری مراسم بااشاره به بررسی ۵۳۳۲ در حوزه انقلاب اسلامی و امام گفت: از این مجموعه ۳۵۰۷ کتاب تألیف و ۱۲۲۵ کتاب ترجمه بودند که پس از بررسی اولیه ۱۵۶ تألیف و ۴۲ ترجمه به مرحله بعدی بررسی راه یافتند. امیری گفت: در مرحله بعد

تجلیل و تکریم از مؤلفان و مترجمان

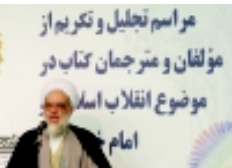
گزارش نشست

براساس ضوابط انتخاب کتاب سال پس از بررسی های دقیق آثار مورد نظر به ۱۹ تألیف و ۹ ترجمه تقلیل یافتند که در نهایت شش کتاب تألیف و ترجمه مورد نظر هیأت داوروی قرار گرفت. وی افزود: البته در کنار این شش کتاب و نویسنده، تقدیر از افرادی که در پژوهش و نویسندگی درباره موضوع انقلاب و امام مقدم بودند در نظر گرفته شد.

امیری با بیان این مطلب که ۱۳نشر دولتی بیشترین آثار کمی و کیفی در حوزه انقلاب و امام داشته اند، گفت: ۱۷نشر خصوصی هم به این مقوله پرداخته‌اند که البته فعالیت عمده ناشران خصوصی در ارتباط با تاریخ زندگی شخصیت‌های دوران پهلوی است، تا آنجا که شاید بتوان گفت آنها ادبیات سلطنتی را بیشتر کرده‌اند.

جلل سال نویسندگی برای انقلاب

حجت‌الاسلام علی دوانی به عنوان یکی از اولین نویسندگان حوزه انقلاب اسلامی و امام در این مراسم به ذکر خاطراتی از دوران قبل از انقلاب پرداخت و گفت آغاز نوشتن کتاب نهفت روحانیون ایران-به سال ۱۳۳۱رقبیه انجمن‌های ایالتی و ولایتی باز می‌گردد که تاکنون به ۱۱ جلد رسیده است. این نویسنده همچنین اشاره‌ای به کتاب امام خمینی در آینه خاطره‌ها داشت که این کتاب در برگزیده خاطراتی درباره امام خمینی است.



تاریخ و تحلیل برای انقلاب

حجت‌الاسلام حاسلملی عمید زنجانی دیگر سخنران این مراسم بود که ضمن تقدیر از برپایی چنین مراسمی گفت: تجلیل از اشخاص تأییدی است برای تجلیل از انقلاب اسلامی. وی با بیان این مطلب که امام همواره احساس خطر می‌کرد و نگران بود تا مبادا انقلاب به وسیله نااهلان تحریف شود، گفت: تاریخ انقلاب را نمی‌شود تحریف کرد چرا که کاملاً مشخص است. اما تحلیل و تفسیر انقلاب را چرا آن چیزی که بسیار مهم است مسأله تحلیل انقلاب است و هنوز هم همه ما نگران هستیم که مبادا انقلاب به طرز نا مناسب

در سیمین تأثیر فناوری اطلاعات بر فرایند نشر و خدمات کتابخانه ای عنوان شد

تکنولوژی های اطلاعاتی باید به سمت خصوصی سازی حرکت کند

در شماره قبل بخش اول گزارش اولین سمینار تأثیر فناوری اطلاعات بر فرایند نشر و خدمات کتابخانه‌ای، را خواندید که در آن ماحضی پیرامون فرصت‌ها و تهدیدهای نشر الکترونیک، بسته‌های فناوری اطلاعات برای نشر الکترونیک، تأثیر طرح تکفایر نشر الکترونیک و کتابخانه‌های الکترونیکی برای کودکان و نابایان مطرح شد. در این شماره گزارش دوم سمینار را می‌خوانید.
محمدعلی شجاعی معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بخش دوم سمینار به سخنرانی درباره تکنولوژی اطلاعات IT پرداخت و گفت: این توجه به برنامه کاهش تصدیی‌گری دولت در عرصه تکنولوژی های اطلاعاتی باید به سمت خصوصی‌سازی حرکت کرد. وی با اشاره به چالش‌های موجود در این زمینه اظهار داشت: با در نظر گرفتن دو بحث عمده حمایت از خلاقیت و نوآوری و دستیابی به یک نظام عمومی دراستفاده و توزیع کالاهای غیرموردآرزو، رفسصل همکاری بین دولت و بخش خصوصی و هایت مناسبی پیدا می‌کند. در ادامه دکتر حمید شهرباری عضو هیأت مؤسس مجمع ناشران الکترونیک و مدیر مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی درباره جایگاه تکنولوژی اطلاعات در حوزه دین گفت: با وجود امکانات و قابلیت‌های تکنولوژی اطلاعات، دیگر مشکلاتی مانند هزینه سنگین چاپ، نبود کارشناس و مبلغ دین، جایی برای طرح ندارند چون با هزینه کم می‌توان اطلاعات جامع و با کیفیتی را در اختیار کاربران قرار داد.

سپس رضا شهبان مدیرعامل شرکت گروه تحقیق در عملیات درباره آزشیو الکترونیکی کتاب به معرفی قابلیت‌های نرم‌افزار نیسفون - که توسط شرکت تحت سرپرستی او ساخته شده است - پرداخت. سخنران بعدی محسن کجبوی رئیس هیأت مدیره شرکت تعاونی سرشوش بود که به بحث در مورد کارت‌های اعتباری و اهمیت استفاده از آن پرداخت. در ادامه محمدحسین نهلودیان مدیرعامل مؤسسه کتاب برای این سنجیده سخنران این سمینار، به بحث در مورد بهره‌گیری از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی پروژه استفاده از اینترنت در فرایند نشر ایران پرداخت و گفت: استفاده‌ناداشتن به سیستم فروش از طریق اینترنت، عامل اصلی در پیش تر شدن این فناوری در عرصه نشر است.

وی خاطرنشان کرد: کیفیت پایین ارسال کتاب، عدم حساسیت برخی مؤسسات فرهنگی و اعتباری با مراکز، نداشتن مرجع اطلاع‌رسانی در این امر و بسیاری از عوامل دیگر منتهای این بی‌اعتدای است. آخرین سخنران این سمینار کوران کوشا عضو هیأت مرکز اطلاعات و مدارک علمی جهاد کشاورزی بود که به بحث درباره ارزش‌های افزوده در محیط اینترنت پرداخت.



تحلیل و تفسیر شود و اگر این اتفاق بیفتد مسیر آن عوض می‌شود.

عمید زنجانی با بیان این مطلب که آینده انقلاب موکول به قسری است که ما از انقلاب داریم گفت: انقلاب در ایجاد مختلف زمینه و پروژه‌ای برای یک طرح تحقیقاتی و عنوانی برای یک کتاب است.

مبحث رسانشن انقلاب ایران

دکتر منوچهر محمدی دیگر سخنران این مراسم بود. وی با بیان این مطلب که انقلاب بره تاریخ نوشتن و اداشتت انقلاب اسلامی نقطه عطفی در تاریخ تحولات جامعه بشری است و این راه جرأت و قاطعیت می‌گرم که اگر بخواهیم عظمت انقلاب اسلامی را درک کنیم باید نگاهی به تاریخ چند هزار ساله بشریت بیندازیم چرا که اگر بخواهیم ۳ نقطه عطف را در تاریخ پیدا کنیم اول بحث پیامبر است، دیگری رسانشن اروپا و سوم انقلاب اسلامی.

همه شعارهای انقلاب

دکتر محمدحسین پناهی نویسنده کتاب «مقدمه‌ای بر انقلاب اسلامی و شعارهای آن» دیگر سخنران این مراسم بود. وی که هدف از نوشتن این کتاب را معرفی انقلاب به کشورهای



دیگر می‌داند گفت: وقتی از تحصیلات خارج برگشتیم اولین چیزی که نظر ما جلب کرد نوشته‌های روی دیوار بود که بوی انقلاب می‌داد و فرهنگ انقلاب را به رخ می‌کشید. وی در بخش دیگری از سخانش اظهار کرد: با توجه به اهمیت شعارها و انگیزه خودم تحقیق بیشتری در این زمینه انجام دادم که منجر به بزرگترین شعارهای انقلاب اسلامی شد. پناهی گفت: این شعارها یک فرهنگ سیاسی جامع از انقلاب را به نمایش می‌گذارد. این نویسنده با بیان این مطلب که اثر وی به عنوان تحقیق نمونه فرهنگی در سال ۷۸ معرفی شده گفت: این اثر تاکنون به دلیل مشکلات موجود چاپ نشده است.

در پایان این مراسم با حضور محمدعلی شجاعی معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، حجت‌الاسلام عمید زنجانی، حجت‌الاسلام دوانی و دکتر منوچهر محمدی از دکتر محمدحسین پناهی، دکتر محسن مدیر شانه چپی، محمد حسن رحیمی، دکتر علی مرشدی زاد، حجت‌الاسلام حمید انصاری و اصغر کاظمی به عنوان مؤلفان و مترجمان کتاب درموضوع انقلاب اسلامی و امام خمینی تقدیر شد. همچنین در این مراسم از مرکز اسناد انقلاب اسلامی، دفتر ادبیات انقلاب اسلامی حوزه هنری، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی نیز تقدیر به عمل آمد. در پایان مراسم حجت‌الاسلام دوانی، حجت‌الاسلام عمید زنجانی و دکتر منوچهر محمدی نیز مورد تقدیر و تحلیل قرار گرفتند.

پایگاه اینترنتی

برگزیدگان کتاب سال دانشجویی

پایگاه اینترنتی برگزیدگان یازده دوره کتاب سال دانشجویی در پایان یازدهمین دوره هفته کتاب، راه‌اندازی می‌شود.

راه‌اندازی پایگاه اینترنتی برگزیدگان یازده دوره کتاب سال دانشجویی، و همچنین طرح تشکیل وبسگاه دانشجویان اهل قلم» از جمله برنامه‌هایی است که سازمان جهاد دانشگاهی برای دوره‌های بعدی هفته کتاب ارائه کرده است.

شماره ۱۵۵
سه شنبه ۱۸ آذر ۱۳۸۲
کتابخانه
روزنامه علمی-تخصصی



کتاب و دانشجو

گزارش فرایند شکل‌گیری و نوع ارتباط کتاب و دانشجو

دیدار دانشجویی



کل دانشجویان کشور با ۲۲٪ درصد در مقطع فوق‌دیپلم، ۶۷۵ درصد در مقطع کارشناسی، ۲ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و ۲۲ درصد در مقطع دکتری تحصیلاتی و تخصصی مشغول تحصیل هستند.

در سال تحصیلی ۸۰۰۸۱ تا مجموع ۱۲۷ هزار نفر دانش‌آموزان دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی، ۲۵/۱ درصد در رشته علوم انسانی، ۲۶ درصد در رشته فنی و مهندسی، ۱۸۱ درصد در رشته علوم پزشکی، ۱۰۲ درصد در رشته علوم پایه، ۷ درصد در رشته کشاورزی و دامپزشکی و ۲۲ درصد در رشته هنر فارغ‌التحصیل شده‌اند.

همچنین در همین سال از مجموع ۱۰۲ هزار دانش‌آموخته دانشگاه آزاد اسلامی، ۵۷ درصد در رشته علوم انسانی، ۳۳/۷ درصد در رشته فنی و مهندسی، ۱۱۱ درصد در رشته علوم پایه، ۵۹ درصد در رشته کشاورزی، ۵۶ درصد در رشته علوم پزشکی و ۵۵ درصد در رشته هنر فارغ‌التحصیل شده‌اند. طبق گزارش فرهنگي کشور تا پایان سال ۸۸، سراسر دانشگاه‌های ایران دارای ۵۰۲ کتابخانه، ۶۵۳۳۳۷ جلد کتاب فارسی، ۵۱۶۲۲۲ جلد کتاب غیر فارسی، ۱۵۲۳۹۳ جلد تشریح ادواری فارسی و ۱۱۷۳۷۱ جلد تشریح غیر فارسی بوده‌اند. شایب آمار مراجعه‌کنندگان و تعداد کتاب‌های امانت داده شده نیز جالب توجه باشد. بنا بر همین گزارش، کل مراجعان ۹۱۵۴۹۱۱ نفر بوده‌اند که از این تعداد ۸۳۴۲۹۰۲ نفر کتاب برای مطالعه به امانت برده‌اند. آمار حاکی از آن است که تعداد مراجعه‌کنندگان مرد بیش از مراجعه‌کنندگان زن بوده است؛ یعنی ۳۲۲۵۱۵۵ نفر دانشجوی زن و ۳۳۷۸۹۲۲ نفر دانشجوی مرد.

اگر سنجش دو گزارش فوق‌کار درستی باشد می‌توان گفت برای هر دانشجو در کتابخانه‌های دانشگاهی تقریباً پنج جلد کتاب فارسی و ۱۵ جلد کتاب غیر فارسی وجود دارد. همچنین هر هشت دانشجو یک تشریح ادواری فارسی و هر ۱۶ دانشجو یک تشریح غیر فارسی برای مطالعه دارند.

اگر تعداد مراجعه‌کنندگان و تعداد مراجعه‌کنندگان به کتابخانه‌های دانشگاهی را با هم بسنجیم رقم جالبتری به دست خواهد آمد. یعنی پنج بار و اندکی که می‌تواند آن را تا عدد ششم هم افزایش دهد. شاید انتقاد بجاای شما این باشد که آمار دانشجویان مربوط به سال تحصیلی ۸۰۸۲ است در حالی که آمار مراجعه‌کنندگان حدود ۱۳ تا ۳۵۰ سال قبل از آن می‌باشد. اگرچه این موضوع نیز قابل دفاع است اما شما برای اطمینان خاطر می‌توانید رقم به دست آمده را دو یا سه برابر کنید. در هر صورت نتیجه نهایی چندان فرقی نمی‌کند. به هر حال قرار بود از کماتمی مثل داچه‌امیزو نظایر آن استفاده کنیم و گرچه می‌شد دانشجویی را که در سال فقط ۶ مرتبه به کتابخانه می‌رود و احتمالاً یا ۳ یا ۴ بار کتاب به امانت می‌گیرد، کتابخانه می‌داند. اگر همچنان حوصله کنید و خواندن را ادامه دهید، به آمار جالبتری نیز بر می‌خورید که میزان ساعات مطالعه دانشجویان

اگر روزی قرار باشد برای پیوند دو متفکر کتاب و دانشجو مطلبی بنویسد آن را با چه حسی آغاز خواهید کرد؟ جانبدارانه، عصبانی یا ناپسند؟ این را هم اضافه کنید که تمامی آن آمار نقش بر و دور از انتظار را پیش رو دارید. ولی ما تصمیم گرفته‌ایم، از هر نوع احساس و رویکرد خاص بپرهیزیم و نه ناپسند و نه امیدواریم وقتی ملاقات کتاب و دانشجو همیشه به تاخیر افتاده است و چراغ‌های رابطه تاریکند، چگونه می‌توان به نیش واژه‌ها اندیشید و خون گرمی که فراست در نوشته جریان باید. پس گزارش کتاب و دانشجو را بخوانید و شماره بکشید.



در طول ششده‌هزار و آن جمله است. در پژوهشی از سوی مرکز انفکارسنجی دانشجویان ایران تحت عنوان «بررسی میزان گرایش دانشجویان دانشگاه‌های تهران به کتابخوانی و مطالعه غیر درسی» انجام گرفت. معلوم شد که ۶۳۵ درصد از دانشجویان در ششده‌هزار و کمتر از یک ساعت مطالعه می‌کنند که از صد درصد مطالعه‌کنندگان نیز تنها ۶۳ درصد انگیزه‌مندیایی به دانش و آگاهی دارند. ۱۰۳ درصد از این تعداد صرفاً با هدف لذت‌بردن از مطالعه، ۱۰۲ برای پر کردن اوقات فراغت و ۶۷ درصد برای رهایی از مشکلات زندگی کتاب می‌خوانند.

وقتی سخن از اعداد و رقم به میان می‌آید می‌توان این را هم اضافه کرد که تناسبات عددی قابلیت بروز برخی از امار و اگرها و نیز انگیزه‌های پنهانی را ندارند. این موضوع شاید اندک خوشبینی ما را هم محویش کند اما می‌تواند شروع خوبی برای یک پژوهش علمی فرآزمایی‌ناشد. به عنوان مثال می‌توان پرسید که اگر برای هر دانشجو در کتابخانه‌های دانشگاهی پنج کتاب وجود دارد، چه تعداد از این کتاب‌ها در تعاریف «کتاب

دانشجویی» می‌گنجد؟ اگر هر دانشجو در سال پنج یا شش بار به کتابخانه می‌رود، چند بار به نکات مثبت رسیده و فکر او را تغایر می‌یابد؟ اگر هر دانشجو چهار یا پنج بار در سال کتاب از کتابخانه به امانت می‌گیرد، چند بار تمامی آن را می‌خواند یا پس از مطالعه به دیدگاه روشن‌تری می‌رسد؟ و اگر یک دانشجو در ششده‌هزار و کمتر از یک ساعت مطالعه می‌کند، چه میزان از این زمان مفید خواهد بود؟

۱۷۸ درصد از دانشجویان موقع مطالعه خود را کمبود وقت می‌دانند. ۱۵۵ درصد به حجم زیاد تکالیف دانشگاهی اشاره می‌کنند و ۱۲۲ درصد از گزاین کتاب می‌گویند. یک دانشجوی رشته فلسفه که به عنوان کتابدار در کتابخانه دانشگاه فعالیت می‌کند می‌گوید: البته اینها بسیاری از دانشجویان، گزاین کتاب است اما بیشتر آنها حتی از امانت گرفتن کتاب‌های کتابخانه هم که هیچ هزینه‌ای ندارند، سرایزمی نزنند. وی در ادامه عنوان می‌کند: اکثر مراجعه‌کنندگان به کتابخانه را دانشجویان رشته‌های مختلف در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تشکیل می‌دهند که برای تحقیقات و پایان‌نامه‌های خود به کتاب یا ترمیم مجلات احتیاج دارند. اما در مقاطع پایین‌تر تحصیلی بخصوص در دوره لیسانس، دانشجو بنا به فرست‌بیشتری که برای کتاب خواندن دارد، بیشتر می‌تواند مطالعه کند اما متأسفانه گاهی دانشجویان حتی برای تحقیقات درسی و اختصاصی خود نیز تن به مطالعه و تحقیق نمی‌دهند.

این کتابدار می‌گوید: اغلب دیده می‌شود دانشجویان بنا به عادت ناپسندی که گد در دانشگاه‌ها رایج است و دانشجویان با اصطلاح خوردشان به آن «بگ زد» می‌گویند. با این‌نامه‌ها، رساله‌ها و کتاب دیگر کپی کرده و آن را به نام خود به استاد ارائه می‌کنند.

حسین حسین‌زاده دانشجوی رشته علوم سیاسی می‌گوید: «گاهی در همین خوابگاهها، دانشجویانی که به بهانه گرفتن کتاب، هفته‌ها هیچ مطالعه غیر درسی نداشتند. در شرایط سخت مالی با اقدام به خرید یک دستگاره رایانه می‌کنند. وی در ادامه عنوان می‌کند: دروشن است که در عصر اطلاعات، فرهنگ مطالعه در رقابت با رایانه به چالش کشیده می‌شود اما در این میان نیازهای مزمن افراد وقت نیز در بین دانشجویان ساکن خوابگاه به امری شایع تبدیل شده است و درجه سربایت آن به حدی بالاست که مدت‌مضویت ناز و دوران دین در برابر این امر به یک ملامت نیز نمی‌کشد. گاهی ناپسند است بعضی از جمع‌های دوستانه از اتاق به اتاق دیگر می‌روند و تمام شب‌های هفته را اینگونه می‌گذرانند»

به گزارش یک شبکه خبری به دلیل مشکلات خاص عاطفی که در بین دختران بیشتر دیده می‌شود، گرایش به جمع

درین آنها شایع‌تر و میزان تلف کردن وقت نیز بیشتر به نظر می‌رسد. در این گزارش آورده شده است برخی دانشجویان کوشش از ۲۰ تا ۳۰ دقیقه به مطالعه می‌پردازند. سوی اطرافیان خود مورد تمسخر قرار می‌گیرند. که عمده‌ترین اشکال استهزای آینده‌مبهم‌روشن نیز می‌باشند. بازتابی از پیرامون خود و به دلیل مشاهده افروزی که شایستگی موقعیت‌های به‌دست آمدن ندارند. و آنرا وارد

یافته‌های مربوط به سرانه مطالعه غیر درسی دانشجویان نشان می‌دهد. ۶۳۳ درصد کمتر از یک ساعت در ششده‌هزار و مطالعه می‌کنند. ۲۶۵ درصد نیز بین یک ساعت و ۲۰ دقیقه تا دو دقیقه کتاب می‌خوانند.

بر اساس آمار ۱۲۸ درصد از دانشجویان اهل مطالعه به موضوعات حقوقی، سیاسی، اقتصادی و تاریخی علاقه‌مند هستند. ۱۳۷ درصد به مقالات علمی و ۱۳۳ درصد نیز کتاب‌های مربوط به علوم اجتماعی از مطالعه می‌کنند.

این بخش را جلدی کنید
یک ضرب‌النقل عریض می‌گوید: «کتاب را لبانی‌ها می‌نویسند. عصری‌ها چاپ می‌کنند و عراقی‌ها می‌خوانند.» بر



این اساس شاید سخن ریاضی‌الآخرش دانشجوی دکتری اهداد مطهری از عطر می‌شناسد که پیشنهاد می‌دهد دولت ایران مطالعه به زبان عربی منتشر کند تا نائل روزگار دایجست آمریکا، بهترین مقالات، سخنرانی‌ها و مطالب مختلف متفکران فارسی‌زبان در آن منتشر شود.

نویسنده‌ای می‌گوید: ۲۰۰ سال زانو به زمین زده‌ام. خواننده‌ام و نوشته‌ام اما افسوس که متاع ری دانشتری نیست. پس همان بهتر که حاصل اندیشه این بزرگان به زبان عربی، روسی یا ترکی استانبولی چاپ و منتشر گردد. آنگاه می‌توان تصویر آن زن روسی را دوباره در ذهن مرور کرد و امیدوار بود که هنگام بروز سبیل ابتدا کتاب‌هاش را اجابت خواهد داد. گزارش‌های منتشر شده از سطح مطالعه دانشجویان، معضلات اقتصادی

حالی از آن است که با توجه به مشکلات و معضلات اقتصادی این کشور در سال‌های اخیر، هنوز رفته اول کتابخوانی راه خود اختصاص داده است. این در حالی است که عمده‌ترین بهانه مازمورداقت مطالعه دانشجویان، مشکلات اقتصادی و قیمت بالای کتاب‌هاست. برخی از مسؤولان نیز پیشنهاد می‌دهند که دولت برای کتاب دانشجویی تعریفی ارائه دهد و سپس بر اساس آن تعریف از این دسته کتاب‌ها و کتابخوانش حمایت کند. اما آیا به واقع تمامی مشکلات در گزاین بهای کتاب نهفته است؟ وقتی دانشجویی بر اساس آنچه که از پیرامون خود دریافت می‌کند، نمی‌تواند نسبت به آینده خویش نگرش مثبت داشته باشد، چگونه می‌تواند با دلگرمی بنشیند و به مطالعه آثار دانشمندان جامعه بپردازد او حتی امیدوار نیست که رشته تحصیلی اش بتواند در صورت پیداکردن شغل، مناسبتی با کارش داشته باشد.

شماره ۱۵۵
سه شنبه ۱۸ آذر ۱۳۸۲
دانشجو



یکی از روزهای هفته کتاب، با عنوان «کتاب و دانشجو» نامگذاری شده است که تصمیم گرفتیم از این فرصت برای طرح مسائلی مرتبط با کتاب‌های درسی - دانشگاهی استفاده کنیم از جمله مشکلات مطروحه در این باره، برگزار نشدن نمایشگاه‌های کتاب‌های تخصصی اسامال وزارت علوم بود که به ناگه امتیاز ویژه تهیه کتاب‌های درسی به‌روز را از دانشگاهیان سلب کرد. از آنجا که هیچ مقام مسئولی در وزارتخانه علوم مشکلات و پیامدهای منفی این اقدام را برای دانشجویان به تفصیل بررسی نکرده، در این گزارش ضرورت و جایگاه کتاب‌های درسی به‌روز برای دانشگاهیان و نتایج فقدان آنها بر جامعه علمی کشور بررسی شده است، که در پی می‌آید.

دانشگاه‌ها به عنوان اصلی‌ترین تقذیه‌کننده نیروهای انسانی -پژوهشی نقش مهمی در پژوهش‌کنشور ایفا می‌کنند. وجود دانشگاه‌های معتبر در کشورهایی که به امر پژوهش ارجح می‌نهند و از همه مهمتر زمینه‌های اطلاعاتی آن



را برای دانشجویان فراهم می‌کنند باعث شده است تا پژوهشکنده‌های آنها خالی از پژوهشگران حرفه‌ای نماند؛ اما سیستم آموزشی این دانشگاه‌ها کاملاً با نظام آموزشی کشورهای در حال توسعه و جهان سوم تفاوت دارد.

مهمترین عامل این تفاوت سرافصل درس‌های کاملاً به‌روز دانشگاه‌های کشورهای توسعه یافته است که سبب شده دانشجویان در سال‌های ابتدایی تحصیل با علوم روز آشنا شوند و سپس در دوره‌های پیشرفته‌تر، از همین علوم برای تحقیقات و پاسنکویبی نیازهای علمی جامعه درونی و جهانی استفاده کنند.

همچنین اهمیت این روند آموزشی - تحقیقاتی تا آنجاست که کشورها با صرف سرمایه‌های عظیم تهیه کتاب‌های درسی به‌روز و تولید دانش تازه به شدت با هم رقابت می‌کنند.

اماد ایران

از آنجا که دانش جامعه علمی ایران با جامعه جهانی هم‌سطح نیستند، می‌توان پژوهش‌های موجود در کشورمان را بر دو نوع تقسیم کرد:

تحقیقاتی که همراه با اطلاعات قدیمی، پاسنکویبی نیازهای داخلی هستند و دیگری پژوهش‌هایی که با اطلاعات جدید موجب پیشرفت مرزهای دانش جهانی می‌شوند. طبق آنچه در دانشگاه‌های ما مشاهده است، تحقیقات دانشجویی نه چندان به‌روز که با اطلاعات قدیمی موجود در کتاب‌های

درسی حاصل می‌شوند، کاربرد بیشتری دارند.

البته به‌روز نبودن تحقیقات، یکی از نتایج تدریس کتاب‌های درسی قدیمی در دانشگاه‌هاست که صاحب‌نظران و استادان دانشگاهی نظریه‌های مختلفی درباره عواقب

کتابتنت

آزاده سیدین

گزارشی درباره کمبود کتاب‌های درسی به‌روز برای دانشگاهیان

پژوهش‌های کاربردی در بن‌بست اطلاعات قدیمی

آموزش‌های مفاهیم علمی کهنه در کشور دارند.

۰ اطلاعات پایه برای توسعه پژوهش‌های کاربردی

دکتر جواد شکراللهی معانی رئیس کتابخانه و مرکز اسناد و مدارک مرکزی دانشگاه صنعتی امیرکبیر می‌گوید: «پژوهش‌های دانشجویی به سه مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری برمی‌گردد که هر کدام با دیگری متفاوت است. در مقطع کارشناسی، دانشجو با دریافت مطالب تئوری، آماده ارائه راه‌حل‌های مشکلات علمی می‌شود. همچنین در مقطع کارشناسی ارشد، تحقیق دانشجو در زمینه‌های خاص به طرّح روش‌های علمی جدیدی می‌انجامد که در برابر نظریه‌های دیگران قابل مقایسه و دفاع کردن است و دیگری پژوهش‌های دانشجویان مقطع دکترا همراه با نوآوری و ابتکار است که نتیجه آنها پیشرفت مرزهای دانش جهانی است.

اما پژوهش‌های پژوهشگران صنعتی در مقایسه با تحقیقات دانشجویی متفاوت است و پژوهش‌های صنعتی می‌تواند در هر سه مقطع گفته شده مدیریت و اجرا شوند. از این رو می‌توان گفت منابع اطلاعاتی پژوهش‌های صنعتی و دانشجویی حاصل تحقیقات انجام شده سراسر دنیا است که به صورت مقالات علمی در نشریات و مجلات علمی معتبر چاپ و با در کنفرانس‌ها بیان می‌شوند.

آنچه به عنوان منابع اطلاعاتی پایه در این میان مطرح است کتاب‌های تخصصی در رشته‌های مختلف تحصیلی هستند که در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد اهمیت ویژه‌ای دارند.

چرا که کتاب‌های درسی (Text) عمده‌أ حاصل چکیده تحقیقات چند ساله محققان است که به صورت کلاسیک بیان می‌شوند و به‌روز بودن آنها نقش اساسی در توسعه پژوهش ایفا می‌کنند.

گفتنی است که فقدان کتاب‌ها و مجلات علمی روز یکی از بزرگترین عوامل افت آموزش، تحقیقات و در پایان رکود جامعه علمی کشور است.

علوم جدید یا علوم پایه؟

رشد روزافزون اطلاعات در بعضی از رشته‌های علمی آنچنان سریع اتفاق می‌افتد که گاهی غفلت از آنها موجب عقب‌افتادگی‌های کلان سطح دانش جوامع علمی می‌شوند. هر چند بسیار مشاهده شده که نتایج این کمبودها در کشورهای در حال توسعه از جمله ایران نادیده‌انگاشته می‌شوند. اما به هر حال تأثیرات آنها به قوت خود باقی است.

دکتر سعود تخریشی معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه صنعتی شریف که معتقد است مسئولان کتابخانه‌های تخصصی در دانشگاه‌ها و استادان قدیمی در فرهنگستان‌های علوم می‌توانند نتیجه کمبود مطالب درسی به‌روز را به خوبی بیان کنند، در این باره می‌گوید: «از آنجا که تحولات در بسیاری از رشته‌های علمی مثل بیولوژی، کامپیوتر، ژنتیک و… بسیار سریع اتفاق می‌افتد، کتاب‌های درسی به‌روز در این زمینه‌ها برای دانشجو ضروری است، چرا که در مدت ۲ تا ۱ سال کتاب‌های درسی در رشته‌های نامبرده که جزو علوم جدید به حساب می‌آیند، قدیمی می‌شوند. اما گفتنی است که گروه دیگری از کتاب‌های علمی شامل رشته‌های پایه‌ای علوم مهندسی چندین سال قابل مطالعه هستند و مطالب شان همچنان تازه است.

کنکه قابل ذکر در این باره آنکه به هر حال دسترس دانشجویان به کتاب‌های درسی بسیار ضروری و حیاتی است که نقش اساسی در ارتقای نظام آموزشی و تربیت نیروهای کارشناسی ایفا می‌کنند.»

۰ کتاب‌های درسی قدیمی در کتابخانه‌های تخصصی دانشگاهی

کتابخانه‌های تخصصی دانشگاه‌ها با محتوای کتاب‌های درسی نقش مهمی در تهیه منابع اطلاعاتی پژوهش‌های دانشجویی دارند. اینکه کتابخانه‌ها با کدام کیفیت و کمیت علمی می‌توانند در این مهم مؤثر باشند باید بحث دارد. دکتر ناصر مزینی مدیر کتابخانه و مرکز اسناد و مدارک کتابخانه مرکزی دانشگاه علم و صنعت ایران در این باره می‌گوید: «کتابخانه‌ها منابع اطلاعاتی مورد نیاز دانشجویان و استادان را دو الی سه مرتبه در سال به طوَر عمده از نمایشگاه‌های کتاب تهیه می‌کنند. اما انتظار می‌رود که استادان دانشجویان مرتباً با شورای علمی کتابخانه‌های تخصصی در تماس باشند و اطلاعات به‌روز را از آنها مطالبه کنند. هر چند که یا توجه به کمبود بودجه مالی دانشگاه‌ها امکان تهیه منابع علمی به‌روز وجود ندارد. نتیجه چنین عملکردی، وجود کتاب‌های درسی قدیمی در کتابخانه‌ها است که در پژوهش‌های به‌روز دانشجویان کارآیی لازم را ندارند.»

در پایان جزوه یا همان کتاب‌های قدیمی؟

معمولاً استادان خلاصه مفاهیم مختلف علمی و تخصصی را به صورت جزوه یا paperهای درسی در اختیار دانشجویان قرار می‌دهند. در واقع مطالب این نسخه‌های کوچک که توسط استادان دانشگاهی تألیف می‌شوند، حاوی چکیده مطالب کتاب‌های تخصصی فراوان هستند و اعتبار علمی بالایی دارند.

بهر روز رشیدی مدیر کل دفتر مطالعات فرهنگی جهاد دانشگاهی می‌گوید: «پژوهش و کتاب‌های آموزشی در دانشگاه‌ها دو مقوله مرتبط با یکدیگر هستند، چون حاصل پژوهش‌ها منجر به تألیف کتاب‌های درسی - دانشگاهی می‌شوند. ولی از آنجا که موضوع تحقیق و پژوهش‌های دانشجویی در ایران مطابق با علوم به‌روز نیست در نتیجه مطالب کتاب‌هایی هم که از حاصل این نوع تحقیقات تألیف می‌شوند، جدید نیستند.

همچنین شاهدیم قدیمی بودن کتاب‌های درسی که از نتایج به‌روز نبودن تحقیق در جامعه علمی - دانشگاهی است منجر به کثرت جزوات و کپی کتاب‌هایی می‌شوند که متأسفانه محتوای علمی بسیار ضعیفی دارند.»

تعلل یا تفکر؟!

با توجه به کثات برشمرده فوق گروهی از دانشجویان پژوهشگر ما به پژوهش‌هایی برای پاسنکویبی به نیازهای جامعه علمی ایران بسنده کرده‌اند که این روند سبب گوشه‌گیری آنها از جامعه علمی جهانی شده است. گروهی دیگر از آنها که همگام با پژوهشگران سراسر دنیا، منابع اطلاعاتی تازه را شخصاً مطالعه می‌کنند و مقالاتی ارائه می‌دهند که نتیجه آنها پیشرفت روند علوم در جهان است، ولی حاصل این تلاش‌ها سودی به حال جامعه علمی کشورمان نمی‌رساند.

با این توصیف دانشجویی ما بر سر دوراهی است که به کتاب‌های قدیمی و پاسنکویبی نیازهای علمی کشورش بیندیشد یا آنکه به همه چالش‌های موجود داخل پشت پا زند و در دریای اطلاعات به‌روز غرق شود.

این سؤالی است که همه ما از مسئولان ذی ربط در وزارتخانه علوم می‌پرسیم هر چند که می‌دانیم اگر جواب آن مشخص بود این وزارتخانه هر ساله امکانات تهیه منابع اطلاعاتی و درسی دانشجویان را محدودتر نمی‌کرد. مگر ما نمی‌پرسیم تعلل در پاسنکویبی به این سرورگمی دانشجویان ایرانی در عصر اطلاعات نتیجه تفکر به راه حلّی نو در این باره است یا چشم‌پوشی از آن؟



زیادت

گزارش‌ها و گفت‌وگوهای بوشهر،
مجلسی زارعیان چهارمی



عبدالرحیم علیباشی هشتم اهل جفره علیباش

بنیادار یا کتابفروش
باسباقه بوشهر

در جست‌وجوی قدیمی‌ترین کتابفروش بوشهر به خیابان لیان، خیابان معلم می‌روم تا به «کتابفروشی سبحان» می‌رسم. می‌پرود سخت مشغول جابه‌جایی کتاب‌ها و چیدن آنها در قفسه‌هاست. می‌گوید: «از صبح تا شب سر پا ایستاده‌ام، سنی از من گذشته، از چهل سال بیشتر است کتابفروشی هستم و کم‌کم باید بازنشسته شوم. اگرچه این کار بازنشستگی ندارد» از او می‌خواهم به پرسش‌هایم پاسخ دهد اما می‌گوید: «خسته‌ام از صبح تا حالا سر پا ایستادم، وقت ندارم، گرفتارم. می‌بینی که برای فردا وقت می‌گیرم. بازده دقیقه به من وقت می‌دهد! فقط بازده دقیقه» عبدالرحیم علیباشی متولد ۱۳۱۹ در دهستان جفره علیباش از توابع بوشهر؛ در سال ۱۳۴۰ این کتابفروشی را تأسیس کرده است. در حال حاضر چهار داخل ادارات، گرچه من کشاورز زاده‌ای پیش‌نیستم و افتخار هم می‌کنم.

اصولاً قدم می‌خواست کاری کرده باشم؛ خدمتی در افوار عیلم، گرچه محدود است، کاری برای مردم این خطه. لذا کتابفروشی را انتخاب کردم چون نیازها و مسائل مادی متأسفانه و متأسفانه باعث شد که من توانم آن مدارج عالی تحصیلی را به پایان برسانم؛ در نیمه راه درس را نتوانستم ادامه بدهم و رها کردم. در ابتدا فروتنی نبود و مردم آن زمان اقبال چندانی نداشتند. اما من در کنار همین شغل کتابفروشی رانندگی هم می‌کردم، کار دیگری انجام می‌دادم تامرار معاش خود.

اما خوب، هم آن روز شاکر بودم و هم امروز شاکرم. روی هم رفته به خواست خدا تا امروز گذراندم، آن روز بیست سالم بوده و امروز هشتاد و خردده‌ام. آن روزم که گذشته که انشاءالله از جایگاه‌های کاروان بر می‌آید.

من وقتی یک کار از دوست می‌خواهم باشم آن کار چالند می‌کند، اگر من بگویم کتاب را پیش از هر چیز دوست دارم



شاید نپایانید و بگویید مگر می‌شود که چیزی باشد که آدم بالاتر از آن را دوست نداشته باشد؟ ولی من اصلاً چیزی بالاتر از کتاب دوست ندارم و تا امروز که می‌بید کتاب می‌فروشم و تا زمانی که زنده هستم و اگر چه‌ام از من بپایند و وصیت می‌کنم که بعد از من هم همین کار فرهنگی را ادامه دهد که راهی است یا عزت، احیای جامعه و مملکت است. این است که من سخت وصیت می‌کنم به بچه‌ام که بعد از من هم این راه فرهنگی را ادامه دهد که من با یادینه ضعیف خود هیچ کاری را بهتر از این ندیده‌ام، چون سواد من ابتدایی است و بیشتر از این نتوانستم ادامه بدهم.

بازار کتاب در اینجا چطور است؟ وقتی دارد یا نه؟ زمانی که من کتابفروشی را باز کردم این طور نبود الان بازار خیلی پیشرفت کرده و من نمی‌توانم ناراضی باشم، اگر از بازار کتاب و معامله کتاب ناراضی باشم پس کار درستی نکرده‌ام. من از فروش کتاب و استقبال مردم راضی‌ام، گرچه قیمت کتاب خیلی بالاست اما آنهایی که دنبال کتاب هستند به هر زحمتی باشد می‌خرند و می‌خوانند. چون کتاب باید جزو لاینفک زندگی آدمی باشد، بدون کتاب آدم حیات ندارد؛ زیبایی هر آدم بستگی به علم و فرهنگ اوست.

از مشکلات هم بگویید. با مشکلات چگونه برخورد می‌کنید؟ مشکلات که هیچ جانی نتواند نباشد، من هم مشتاق نیستم. امروز از نظرمادی در حالی که بیش از ۴۰ سال است کتابفروشی دارم، اگر بپرسم کفن هم ندارم که در آن خوابم... البته مشکلات مادی را مشکل نمی‌دانم؛ اگر کسی خواهد در مقابل مشکل استقامت کند که نمی‌شود. هیچ کس بدون مشکل نیست اما این دلیل نمی‌شود که کسی در راهی که در پیش دارد متوقف شود.

فقط ذات پروردگار است که مشکل ندارد که از همه چیز بی‌نیاز است، بنده و امتال بنده همه کمابیش مشکلاتی داریم، من آن روز که کتابفروشی را باز کردم ۵۰۰ تا یک تومانی سرمایه داشتم و همین طور تا الان هم ساخته‌ام و مشکل را نه‌ایه کرده‌ام که توفیق کنیم، من باید به جلودارم و یقین داشته باشم که من و هر کس دیگری بر مشکل قیام خواهد آمد. ایمان و اراده آدمی بالاتر از همه چیز است.



سرزمین‌های متصالح، دودانه هاونی، حسن رنگه، ۱۳۷۷ خلیج فارس از دوران پادشاهان تا اواخر قرن بیستم میلادی، راجه سوربی و جی‌بی‌کلی، حسن رنگه، ۱۳۷۷؛ قلمرو سعادتمند بوشهر از چند زاویه، گروهی از نویسندگان، به گوشتن عبدالکریم شلیبانی، ۱۳۷۷؛ جواهر گزارش‌های سالانه برپرسی کاسک، سوکتسول انگلیس در بوشهر، ۱۳۷۷؛ اوزار، میرزا حسین معتمد ریشه‌ی، حسین معتمد ۱۳۷۷؛ سر برسی کاسک، حسن رنگه، ۱۳۷۷؛ کتابشناسی توصیفی خلیج فارس، دکتر جمشید صداقت کیش، ۱۳۷۸؛ راهنمای خلیج فارس (تاریخ و جغرافیا) استان بوشهر؛ جی.جی.گورنیر، به گوشتن سید محمدحسن نیوی، ۱۳۷۹؛ بوشهر در انقلاب مشروطیت ایران، دکتر عبدالکریم شلیبانی، ۱۳۸۱؛ بادی از زیر مطبوعات بوشهر (افنامه شادوان عبدالرحیم جعفری)، سید قاسم یاحسینی، ۱۳۸۱؛ صهیون در بوشهر، دکتر عبدالکریم شلیبانی، ۱۳۸۲؛ پانزادگار نامه حجت‌الاسلام سید محمدحسن نیوی، به گوشتن سید قاسم یاحسینی و عبدالکریم شلیبانی، ۱۳۸۲.

بنیاد ایرانی‌شناسی بوشهر

بنیاد ایرانی‌شناسی ششمه بوشهر در سال ۱۳۷۳ هجری شمسی با ریاست زنده‌یاد حاجت‌الاسلام سید محمد حسن نیوی فعالیت خود را با توسعه کتابخانه تخصصی و پژوهشی، شناخت تاریخ، آثار و مفاخر فرهنگی استان و چاپ آثار ارزشمند نویسندگان و پژوهشگران آغاز کرد.

ساختن ادارتی این شمه در مرحله بهمانی از محلات قدیمی بوشهر قرار دارد و ساخت آن به اواخر دوره قاجاریه می‌رسد. این مؤسسه پژوهشی، فرهنگی دارای کتابخانه عمومی و تخصصی، بخش مطبوعات، بانک الکترونیکی اسناد و تصاویر، بانک اطلاعاتی استان، بانک اطلاعات مشاورین و فریختگان استان، موزه و بخش سمعی و بصری است.

همچنین این شمه از آغاز کار به‌طور مداوم عنوان کتاب در زمینه‌های مختلف اعم از فرهنگ، تاریخ، جغرافیا، فولکلور و خلیج فارس شناسی منتشر کرده است. برگزاری همایش‌ها و کنفرانس‌های علمی-فرهنگی یکی از وظایف این شمه است که تاکنون با همکاری استاندار بوشهر و اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان بوشهر برگزار شده و همایش‌های زیر بار برگزار کرده است:

- ۱- یادمان قاپور، بزرگداشت پر مطبوعات بوشهر مرحوم عبدالرحیم جعفری، نکوداشت مترجم شهیر بوشهر آقای عبدالحسن شریفیان و کنگره بزرگداشت پنجاهمین سالگرد ارتحال آیت‌الله سید عبدالله بلادی بوشهری.
- ۲- غنا بخشدین به آرشیه مطبوعات بخش دیگری از فعالیت‌های این شمه به‌شمار آن در در زمینه تاکنون روزنامه‌ها و مجلات ارزشمندی از دوره قاجار و پهلوی تهیه شده، مجموعه هفته نامه‌های محلی استان نیز در اینجا از جایگاه و الایی برخوردار است.
- ۳- در حال حاضر ریاست بنیاد ایرانی‌شناسی ششمه بوشهر به عهده دکتر عبدالکریم شلیبانی است.
- ۴- کتابخانه
- ۵- اردو تأسیس مرکز در سال ۱۳۷۳، ایجاد یک کتابخانه تخصصی نیز در دستور کار قرار گرفت و به مرور با خرید از نمایشگاه بین‌المللی کتاب و کتابخانه‌های اهدایی افراد، کتابخانه بنیاد توسعه یافت، به طوری که در حال حاضر دارای ۱۶۵۰۰ جلد کتاب در زمینه‌های مختلف به شرح زیر است:
- ۶- الف- کتاب‌های مربوط به بوشهرشناسی و خلیج فارس ۱۲۰۰ جلد و بقیه در زمینه‌های مختلف اعم از فرهنگ‌ها و دایرة‌المعارف‌های معتبر، ادیان، تاریخ و جغرافیه، علوم اجتماعی، فلسفه و نظریات هنر و... است.
- ۷- سه کتاب‌ها و اسناد اهدایی: کتابخانه اهدایی آقای مهندس عبدالزهراء وطن دوست ۲۰۰۰ جلد، کتابخانه اهدایی زنده‌یاد عبدالرحیم جعفری، پر مطبوعات بوشهر ۸۰۰ جلد، کتابخانه اهدایی زنده‌یاد شیخ ابراهیم جمعی امام جمعه اهل سنت بوشهر حدود ۴۰۰ جلد، کتابخانه اهدایی زنده‌یاد حجت‌الاسلام والمسلمین نیوی، اسناد اهدایی آقای حسن رنگه، مترجم بوشهری، پانزادنامه‌های اهدایی دانشگاه آزاد اسلامی بوشهر.

سنگستان، عبدالحسن احمدی ریشه‌ی، ۱۳۷۵؛ اسناد جنگ جهانی اول در جنوب ایران، کاوه بیات، ۱۳۷۷؛ دریای پارس و

بنیاد ایرانی‌شناسی ششمه بوشهر در سال ۱۳۷۳ هجری شمسی با ریاست زنده‌یاد حاجت‌الاسلام سید محمد حسن نیوی فعالیت خود را با توسعه کتابخانه تخصصی و پژوهشی، شناخت تاریخ، آثار و مفاخر فرهنگی استان و چاپ آثار ارزشمند نویسندگان و پژوهشگران آغاز کرد.



شماره ۱۵۵
سه شنبه ۱۸ آذر ۱۳۸۲
کتابخانه
روزنامه کتاب

نگهبانی موفق شد.انگلیسی‌ها را شکست دهد.او از بوشهر بیرون بیندازد که پس از این حادثه کتسولگری بریتانیا تا چند سال به خاک منتقل شد.

بعد از آن به دنبال لشکر کشی ایران به هرات مجدد آذر سال ۱۲۷۳ ق برابر با ۱۸۵۶ میلادی انگلیسی‌ها عظیم‌ترین حمله نظامی دریایی شان را بعد از اسکندر به خلیج فارس انجام دادند و با هزاران سرباز و دهها فرزند کشتی و تاج‌کنجی به بوشهر حمله کردند که در قلعه ریشتر با یک مقاومت مردانه توسط باقرخان کنگبانی و فرزندشهدش احمدخان کنگبانی روبرو شدند و جنگ جانانه‌ای در گرفت که من این ماجرا را در کتاب رئیس‌علی دلواری و پیشگامان مبارزه بریتانیا در جنوب ایران مفصل شرح داده‌ام. علی‌رغم این مقاومت جانانه بالاخره انگلیسی‌ها ثوقی پیدا کردند و شهر بوشهر را گرفتند سپس به خشت پورش بروند که در آنجا هم جنگ سختی در می‌گیرد، از آنجا به خورستان می‌روند و نهایتاً شکست را بر دولت حمیل می‌کنند و دولت ایران را مجبور می‌کنند که از مواضع خود عقب‌نشینی کند و به جنگ افغانستان پایان بدهد و افغانستان را به رسمیت بشناسد. که به این صورت افغانستان در زمان ناصرالدین شاه از ایران جدا می‌شود.

کتابشناسی:

عزادری‌های نامشروع (۱۳۷۱) ،نگاهی به مبارزات و اندیشه‌های آیت‌الله سید عبدالله بلادی بوشهری (۱۳۷۱) ،پیشگامان مبارزه با بریتانیا در جنوب ایران (۱۳۷۳) ،خالق حسین بُردخونی (۱۳۷۳) ، پشت پرده ابوزن (خاطرات ایرج سعیری) ۱۳۷۳، (چاپ دوم ۱۳۸۲) ،صد سال مطبوعات بوشهر، کتبی اساسی در تاریخ روزنامه‌نگاری ایران (۱۳۷۴) ،میرفتا، رویاروی انگلیسی‌ها و هلندی‌ها در خلیج فارس (۱۳۷۴) ،رئیس‌علی دلواری، مبارزه با بریتانیا (۱۳۷۶) ، شیخ حسین خان چاه کوناهی در جنگ مجاهدان دشتستان و تنگستان با دولت انگلیس (۱۳۷۷) ،رو در روی شیطان (۱۳۷۹) ، پای پنده روی آب (۱۳۸۰) ،گریز از سیاست، پناه به تاریخ (یادمان علیرهاد قرائتشیدی) (۱۳۸۰) ، شریعتی آنگونه که من شناختم (۱۳۸۰) ،پادی از پیر مطبوعات بوشهر (یادنامه شادروان عبدالرحیم جعفری) (۱۳۸۱) ، بار دیگر شریعتی (۱۳۸۱) ، آشنی در مسیر زندگی (خاطرات استاد منوچهر آشنی) (۱۳۸۲) ، استاد عبدالحسین شریفیان (۱۳۸۲) ، قشون پهلوی (۱۳۸۲) ،تعلیم اطفال (۱۳۸۲) ، چند رساله سیاسی (۱۳۸۲) ، استاد مطبوعاتی جنبش مقاومت جنوب ایران ۱۳۳۳-۳۳ ق (۱۳۸۲) ، یادگازنامه سید محمد حسین ثبوی (۱۳۸۲)

مختصری از تاریخ معاصر بوشهر بگوید. از نقش تعیین کننده‌ای که مبارزان و شخصیت‌های تاریخی این منطقه در مبارزات ضد استعماری داشته‌اند و از اهمیت این بخش از تاریخ سیاسی کشور پرایمان بگوید.

تاریخ معاصر بوشهر نقش بسیار تعیین کننده‌ای در تاریخ معاصر ایران دارد. نخستین حرکت ضد استعماری در جنوب ایران در زمان کریم خان زند اتفاق افتاد. جنبش میرفتائی بندرزیگی که موفق شد با هلندی‌ها درگیر شود و آنها را از جزیره خارگ و به دنبال آن از خلیج فارس اخراج کند. البته بعد از آنکه هلندی‌ها رفتند، انگلیسی‌ها جایشان را گرفتند.

انگلیسی‌ها مستصفا در سال ۱۷۳۲ میلادی وارد بوشهر شدند و قراردادی با شیخ سعدون حکمران وقت بوشهر بستند و این قرارداد را به امضای کریم خان زند رساندند که از آن موقع سلطه انگلیسی‌ها در بوشهر شروع شد.

نخستین لشکر کشی انگلیسی‌ها به بوشهر و خارگ در سال ۱۷۵۴ قمری برابر با ۱۸۳۸ میلادی بود که انگلیسی‌ها با چهار فرزند تاج‌کنجی به بوشهر حمله کردند و شهر بوشهر و جزیره خارگ را به اشغال درآوردند. در این موقع یک روحانی شیعه به نام شیخ حسن آل مصغور دلواری جهاد داد و با کمک باقرخان



کارهای بوشهرشناسی ام دارد چه پایان می‌رسد، بدلم می‌خواهد روی حرکت‌های نوآندیشانهٔ مسلمانان در ایران معاصر از دوران قاجاریه تا دهه هفتاد کار و مطالعه کنخ

زیادی داشتیم که شهید شعفرالسلطنه برازجانی در این دوران در سال ۱۳۰۸مرده جان باخت.

یکی از برجسته‌ترین شخصیت‌های تاریخ مبارزاتی مآبیت‌الله سید عبدالله مجاهد بلادی بوشهری است که یکی از بزرگترین مبارزان عالم اسلامی به حساب می‌آید.او پیش از ۸۰جلد کتاب داشته و مرجع تقلید و مجاهد مسلم در منطقه بوده است.

جایگاه فرهنگی بوشهر و در ایران چگونه از زبایی می‌کشد؟
بوشهر به لحاظ فرهنگی بتاسییل بسیاری دارد.کتابیکه بسیاری از چهره های فرهنگی ادبی تاریخی و حتی سیاسی مشهور دوران رضاشاه و یا بعد از انقلاب یا بوشهری هستند یا بوشهری‌نار.رمسول پرویزی وعلی دشتی به عنوان دو شخصیت مشهور ادبی-سیاسی دوران رضاشاه هر دو بوشهری هستند یا صادق چوبک، پرویزداین، محمدحسن زکین‌زاده آدمیت، معظفین حسیته ویاالان منوچهر آشنی،علی بابائیمی مرحوم بیابانی و مرحوم نعمتی‌زاده بچه‌های زاده بوشهر هستند.
در حال حاضر ما ۲۵۰ نفر تولیدکننده مستقیم فرهنگی داریم که در مراکز دانشگاهی یا آکادمیک مشغول تولید محصولات فکری و فرهنگی هستند.

مخاطبان کتاب‌های شما چه کسانی هستند و کتاب‌های شما



تاریخ‌نگاری محلی برای تبیین هویت ملی

گفت وگو با سید قاسم یاحسینی، تاریخ‌نگار معاصر بوشهری

سید قاسم یاحسینی متولد ۱۳۲۲ شیراز، فعالیت‌های فرهنگی خود را از دیربستان آغاز می‌کند و به مدت ۱۰ سال سرپرستی روزنامه کیهان را در بوشهر به عهده می‌گیرد. روی در سال‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۱ به عنوان مدیر انتشارات شروع، حدود هفت یا هشت کتاب از نویسنده‌های محلی منتشر می‌کند تا اینکه بعد از تعطیل شدن گروه فعالیت‌های خود را در زمینه نویسندگی شروع می‌کند. روی در مورد حوزه‌های تخصصی‌اش می‌گوید: «در سه حوزه به طور مشخص کار می‌کنم: حوزه تاریخ بوشهر، رجالت‌شناسی و تاریخ فرهنگ و خصوصاً جنبش‌های انقلابی و تحولات ۲۰۰ ساله اخیر در بوشهر. حوزه جنگ در زمینه خاطره‌های چیده‌های جنگ، تاریخ اندیشه، خصوصاً اندیشه‌های مارکسیستی و اسلامی در ایران معاصر»

آثار زیر چاپ یا آماده چاپ

ارانی جوان، میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل؛ پشت سنگ موج؛ خرمنشهر؛ پایتخت جنگ؛ عملیات در هوربا و پیل و باروت؛ شهدای معلم استان بوشهر؛ خون و باروت؛ سید محمدرضا سبوات دموکرات سرگردان بوشهری؛ تپاشناسی سچ اسلامی در ایران؛ مورخ خردگرایی بوشهری حقایق نگار، فرانسوی‌ها در بوشهر؛ جزیره لیلک‌ها.

گفتنی است کتاب «رو در روی شیطان» که تاریخ شفاهی و روایتی ساختار شکنانه از جنگ است، به دلیل نگاه تازه به جنگ در سال ۱۴۰۰مورد توجه قرار گرفت و به عنوان کتاب سال انتخاب شد.

کدام جای خالی را در گستر فرهنگ مکتوب بوشهر بر می‌کنید و جایابگری کدام نیاز فرهنگی است؟
من سعی می‌کنم در نوشته‌ها و کتاب‌هایم مخاطبان عام را در نظر بگیرم، هر چند قدر روزبخت و روزشمار هم مخاطبان برخی از کتاب‌های من هستند. اما سعی کرده‌ام با ساده‌نویسی و دوری از تکلف‌های مرسوم با کسانی که سوادشان از دنیلم به بالاگراست ارتباط برقرار کنم.

اما برای پاسخ به قسمت دوم سؤال شما باید بگویم زمانی که من شروع به کار کردم به زمان شعر خبلی علاقه داشتم اما بعد از مدتی دیدم که حمدالله تعداد شاعر و رمان‌نویس در شهر ما در کشور ما زیاد است و خلأ مطالعاتی بیشتر در زمینه کارهای فلسفی و تاریخی بود و سعی کردم کارهایی را که در بزرگ‌ها و پدیدارمان انجام داده بودند، انجام بدهم و آن هم تدوین تاریخ منطقه خودمان بود.

ما علی‌رغم اینکه حدود ۲۰۰۰ نفر شاعر داریم هنوز که هنوز است یک تذکره شاعران نداریم و این نشان می‌دهد که پیش‌تاریخی در این منطقه یا ضعیف بوده یا وجود نداشته. تعداد کتاب‌های تاریخ محلی از تعداد انگشتان یک دست فراز نمی‌رود که آنها هم بتأسفانه یا نبود شده‌اند یا هنوز خطی باقی مانده و چاپ نشده‌اند، به خاطر همین قضیه من تصمیم گرفتم در حوزه تصحیح و تألیف کار کنم.

یکی اینکه میراث گذشتگان را تصحیح و منتشر کنم و دیگر اینکه کارهایی را که انجام نشده انجام دهم و برای شخصیت‌ها و رجال برجسته‌ای که معرفی و شناخته نشده‌اند تاریخ‌نویسی کنم. به طور کلی در یک جمع بندی اساسی سعی کرده‌ام که تاریخ نگاری را در حد فاصل صرفیه تا انقلاب بنویسم و خلأ تاریخ نگاری را در این معنای پر کنم.

کارهایی را هم با انتخاب تاریخ شفاهی برای خودم تعریف کرده‌ام و شروع کرده‌ام به کار که تا حالا حدود ۱۶ کتاب از مردم که برجسته‌ترین آنها یکی خاطرات منوچهر آشنی است و دیگری خاطرات دکتر محمد مهدی جعفری و همچنین خاطرات آقای ایرج سعیری که این سه کتاب چاپ شده و بقیه هم آن شاه‌الله تا پایان سال تمام می‌شود.

طرح‌های آینده‌تان چیست؟

در این جمله آدمی اگر نوح هم داشته باشد کم است. من در حدود ۶۰۰ مونوگرافی در ذهن دارم که امیدوارم بتوانم ظرف ده سال آینده انجام دهم یعنی هر سال ۶ کتاب. کارهای آینده شناسی‌ام دارد به پایان می‌رسد، دلم می‌خواهد اگر عمری باشد روی حرکت‌های نوآندیشانه مسلمانان در ایران معاصر از دوران قاجاریه تا دهه هفتاد کار و مطالعه کنم.



دذاتی

کتابخانه عمومی بوشهر از دیروز تا امروز

عمارت مصلحیان متعلق به دوره قاجاریه است. این بنا در ابتدا منزل حاج رئیس ناچرزبرگ بوشهری بوده و منزل مسکونی به حساب می آمده است. سپس مصلحیان عمارت را از نوادگان حاج رئیس خریداری می کند. در زمان جنگ جهانی اول این عمارت مهمانسرای انگلیسی ها بود. هم اکنون آقای نادر مصلحیان که حدود صد سال سن دارد و دوره احمد شاه را به خاطر دارد، این ساختمان را که به نام بانوی متوفای خود نامگذاری کرده، به اداره ارشاد اسلامی اهدا کرده است.

نوع معماری بیت «میانی» مانند عمارت‌های بافت قدیم بوشهر است، فقط در محله قدیم قرار ندارد. ایمن ساختمان ۶۰۰ متر و عرض آن ۴۰۰ متر مربع است. ساختمان از دووازه اتاق تشکیل شده که از هر طرف در دارد. همه اتاق‌ها به هم وصل هستند. تعدد درها برای به جریان افتادن باد در ساختمان بوده که بیست‌سان یا ساختمان را از گرما محفوظ می‌دارد.

تزیینات بنا شامل گچ‌بری‌های ساده است که در طاق راهروها به‌صورت کنگره‌ای دیده می‌شود. دیگر تزیینات مربوط به حکاکی روی در اتاق‌هاست و دیگر گره چینی هلال‌هاست که در آن شیشه‌های رنگی به کار رفته.

عمارت مصلحیان یکی از نادر عمارات بافت قدیم بوشهر است که به‌صورت دست‌نخورده باقی‌مانده و تمام ویژگی‌های معماری میلانی را منتظر کرده است.

عمارت مصلحیان به عنوان کتابخانه عمومی

عمارت مصلحیان که از نیمه دوم سال ۱۳۷۶ به عنوان کتابخانه عمومی مورد بهره‌برداری قرار گرفته، اکنون دارای حدود ۲۰ هزار عنوان کتاب و ۶۰۰ نفر عضو ثابت است. پرسنل کتابخانه ۴ نفر هستند و به بدلی نداشتن فضای مناسب و امکانات ویژه یک کتابخانه عمومی هیچ کلاس یا برنامه جیبی در آن برگزار نمی‌شود.



قصه‌ها و افسانه‌های استان بوشهر؛ پژوهش، شنسی‌المنابع، اول، ۳۳۶ صفحه، قطع رقی، ۲۰۰۰ نسخه، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲، انتشارات بوشهر، بهار، ۲۰۰۰ تومان

در مقدمه این کتاب جایگاه قصه و افسانه در ادبیات شفاهی مورد بررسی قرار می‌گیرد و از افسانه‌ها و اسطوره‌ها به عنوان زبان گویای روحیه جمعی استان‌های فریبست و مستند بوده و به منظور توسعه در جهت بازسازی جهان آرزوی کامیابی و بهبودی بشر می‌گردد. این مجموعه شامل ۴۶ افسانه است که در سال‌های ۸۹-۸۰ در استان بوشهر از زبان ساد شیرزاد و شیرمندان بوشهری نقل گردیده است.

در بخش مقدمه این کتاب ساختار قصه‌های بوشهری؛ جهان‌بینی در قصه‌های بوشهری؛ ویژگی زبانی افسانه‌های بوشهری و ویژگی‌های مفهومی قصه‌های بوشهری مورد بررسی قرار می‌گیرد.

آتش در مسیر زندگی (مطالعات منوچهر آتشی در گفت‌وگو با سید قاسم یاحسینی)، ۵۵۲ صفحه، ۳۰۰ نسخه، قطع رقی، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲، انتشارات شروع- بوشهر، بهار، ۲۵۰۰ تومان
این کتاب در بر گیرنده گفت‌وگوی طولانی سید قاسم یاحسینی با منوچهر آتشی، شاعر معاصر بوشهری نثار است.

زایش در دهنه در افروختن سیاحت، شاعران سال‌های نخست، آتشی سر معطلی، انقلاب، آغزای بر پایان و یادگشت به زاد بوم، با هم فصل‌های این کتاب است. در ضمیمه این کتاب مقاله‌ها و سخنرانی‌های منوچهر آتشی و همچنین آلبوم عکس‌های وی آورده شده است.

یاحسینی در مقدمه از آتشی به عنوان یکی از ده شاعر نامی ایران معاصر از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا بهمن ۱۳۵۷ یاد کرده و می‌گوید:

معمومه عباسی سرپرست این کتابخانه که ۵ سال سابقه کار دارد، در مورد کاستی‌های کتابخانه مصلحیان می‌گوید، چون سیستم بسته است باید در بخش امانت دو کتابدار داشته باشیم. الان که ساختمان به این صورت است نمی‌توانیم نظارت کافی داشته باشیم. کتابدارها نمی‌توانند کارها را به‌طور کامل انجام دهند و اغلب ساعت کاری را باید کتاب ببندند و کتاب بگیرند، کتابخانه کارهای دیگری هم مثل فهرست‌نویسی و ثبت کتاب و مجلات وی، دارد که این کارها مرتب انجام نمی‌شود.

نقص بودن برگه‌ها، به روز نبودن کتاب‌هایی که از فهرست‌نامه‌های امانی کتابخانه‌ها خوانده می‌شود، برگرداندن دوره‌های آموزشی برای کتابدارها، معیور نبودن کتابخانه به نرم‌افزارهای کتابداری و اطلاع‌رسانی، نبودن نور مناسب در سالن مطالعه و خریدن یکی از دو آستین‌بگین از نارسایی‌های کتابخانه مصلحیان است که سرپرست این کتابخانه به آنها اشاره داشت.

طاهره شجاعی یکی از دو کتابدار این کتابخانه که ۴ سال سابقه کار دارد از مسئولان می‌خواهد بیشتر به کتابخانه برسد و به خواسته‌هایشان اهمیت دهند. وی می‌افزاید، این ساختمان اصلاً به درد کتابخانه عمومی نمی‌خورد، در اینجا کمبود قفسه و جا داریم.

خاتم نصرت بارزمان یکی دیگر از کتابدارها که ۶ سال سابقه کار در این کتابخانه دارد، در مورد حقوق و مزایا می‌گوید: روزمزد هشتم و از نظر حقوق و مزایا راضی نیستم اما قانع هستم. وی در ادامه در مورد کاستی‌های کتابخانه مصلحیان گفت: برگه‌ها دان‌ها و قفسه‌ها خیلی کم است، برخی از موضوع‌ها برای ما خیلی کم می‌آید مثلاً زمانهٔ مراجعه‌کننده‌های زیادی برای زمان داریم.

اینجا به فراتر خانه تبدیل شده و روزهایی که نزدیک امتحان بچه‌هاست ما مسئولی و میر خالی داریم.

قفسه‌ها

درباره زندگی، شعر و آثار او طی سه دهه اخیر کم و بیش مطالبی نوشته و گفته شده است اما وی تاکنون هرگز زندگی و فراز و نشیبش را از آغاز تاکنون که در آستانه هفتاد سالگی قرار دارد، بازنگفته است.

عیسویان در بوشهر، عبدالکریم منهای، ۲۶۶ صفحه، انتشارات بوشهر، با همکاری بنیاد ایران‌شناسی ششم بوشهر، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲، ۶۰۰ نسخه، بهار، ۲۰۰۰ تومان
این کتاب پژوهشی است جامع در زمینه ظهور عیسوی(ع) و چگونگی ورود این آئین آریه‌ای، عیسویان در بوشهر و جریده خارگ در دوره باستان و سده‌های میانه، حضور استعمارگران اروپایی در خلیج فارس، شخصیت‌ها و رجال مسیحی و رویارویی اندیشه‌گران مسلمان و آثار و ابنیه تاریخی عیسویان در بوشهر. ضمیمه این کتاب شامل سال‌شمار مأموریت سفرا، فرستادگان و کنسول‌های انگلیس در بوشهر و نمونه‌هایی از اسناد نمایندگان‌های دولت خارجی در بوشهر است.

استاد مطبوعاتی چشم مقاومت جنوب ایران ۱۳۲۲-۱۳۲۴، ق، صبح آوری و تدوین: سید قاسم یاحسینی، ۳۸۲ صفحه، قطع زویری، ۱۵۰۰ نسخه، چاپ اول، بهار ۱۳۸۲، انتشارات بوشهر، بهار، ۲۵۰۰ تومان

سید قاسم یاحسینی گردآورنده این اسناد اعفاد دارد هنوز هیچ کار جامع و گسترده‌ای در جهت جمع‌آوری گردیده اخبار و گزارش‌ها و مقاله‌های مندرج در مطبوعات آن زمان در ارتباط با تاریخ تحولات سیاسی و نظامی جنوب ایران در طی جنگ جهانی اول صورت نگرفته است. وی در یک مجموعه‌های تالیف تحولات سیاسی و نظامی جنگ جهانی اول در جنوب ایران، و با تأکید می‌گوید صرفاً جنوب ایران و نه همه ایران‌گرا به سه دوره کلی تقسیم می‌کنند: دوران جهاد و مقاومت، دوران گریز و مقاومت، دوران سرکوب مقاومت.



انتشارات بوشهر

کمک به مؤلفان

«انتشارات بوشهر» در سال ۹۹ مجوز دریافت کرده اما کار خود را به‌طور جدی از یک سال پیش آغاز می‌کند و تاکنون ۱۳ عنوان کتاب در موضوع‌های ادبی، داستان، شعر و تاریخ منتشر کرده و ۶ کتاب دیگر نیز در دست‌الاهیات که جبار احمدی، مولود ۱۳۷۵، لیسانس الهیات که مدیریت این انتشارات را به عهده دارد، در مورد دیگر زمینه‌های فعالیت انتشارات بوشهر گفت: تعدادی از کتاب‌های ما جنبه پژوهشی داشته و درباره تاریخ کهن متعلقه بوشهر است و توانسته‌ایم مطالب تازه‌ای را برای اولین بار به بازار کتاب عرضه کنیم.

احمدی با اشاره به مشکلات صنعت چاپ در بوشهر می‌گوید، با توجه به اینکه بوشهر سابقه طولانی در چاپ دارد و اولین چاپخانه‌های ایران در بوشهر تأسیس و راه‌اندازی شده است اما متأسفانه در گذر زمان پیشرفت خوبی نداشته است. عدم وجود لیتوگرافی در استان، هزینه‌های مضاعف چاپ در بوشهر و نداشتن کیفیت مطلوب، ناشران را واداشته است که کارهای چاپ خود را به استان‌های تهران و قم بفرستند.

مدیر انتشارات بوشهر با اشاره به مشکلات توزیع اقدام می‌دهد، نوپا و تازه کار بودن ناشران استان عامل اصلی نداشتن یک شبکه توزیع منسجم است. البته راه کارهایی هم مورد نظر ناشران بوده از جمله تشکیل یک تعاونی مشکل ناشران استان که تا به حال موفق به تأسیس آن نشده‌ایم اما بکثیر آن هستیم.

احمدی در ارتباط با رافع مشکلات توزیع می‌گوید راه‌اندازی نمایندگان‌های بزرگ کتاب توسط ناشران استان می‌تواند در معرفی کتاب‌های انتشار یافته و ارتباط با مراکز پخش در سایر استان‌ها مؤثر باشد که امسال مسئولان محترم اداره کل ارشاد اسلامی بوشهر در تلاش هستند تا در هفته کتاب و نمایش‌های دیگر، ناشران استان، خود برگزار کنند این نمایندگان‌ها باشند. اما یکی از اقدامات انتشارات بوشهر که بسیار قابل توجه است ایجاد زمینه مناسب برای دادن وام به مؤلفانی است که برای چاپ و نشر کتاب‌های خود به این انتشارات مراجعه می‌کنند، به این صورت که تمام هزینه‌های چاپ کتاب با اقساطی وام به شکل آسان و بدون در دسر به مؤلف داده می‌شود و که با معرفی به صندوق قرض الحسنه این وام در اختیار آنها قرار می‌گیرد.



جبار احمدی

شماره ۱۵۵
سه شنبه ۱۸ آذر ۱۳۸۲
کتاب
بوشهر
کتاب



از فعالیت‌هایی که در زمینه ادبیات عامیانه بوشهر انجام می‌دهید و روش تحقیقتان بگویید.

فعالیت من بیشتر حول محور جمع آوری فرهنگ عمومی استان بوشهر است. حدود ۳۰۰ داستان و افسانه محلی را جمع آوری کرده‌ام که در دست چاپ است. چند هزار لغت محلی را انتخاب کرده‌ام و سعی کرده‌ام برایشان زیورساخت‌های خارجی مثلاروسی،فرانسوی و انگلیسی بنیام و عمدتاً روسی و انگلیسی، چون اینها مدتی در این منطقه بودند و زبان مردم را تحت تأثیر قرار دادند و کلماتشان بیشتر وارد زبان محلی شده که در نقاط دیگر ایران در زبان و گویش مردم به کار نمی‌رود.

نمونه‌ای از تأثیر زبان‌های خارجی در گویش و زبان مردم بوشهر بیاورید.

در زمان رئیس علی دلواری که بوشهر تحت اشغال قوای انگلیسی بود، حتی نقاط بسیار دور افتاده، به عنوان مثال مادروزنگ‌های ما به بیمارستان می‌گفتند.اسپتال‌ها که همان Hospital انگلیسی است.نمونه این کلمه‌ها بسیار زیاد است بویژه

در مناطق روستایی بوشهر.
مخاطبان کتاب‌های شما چه کسانی هستند و سعی کرده‌اید بیشتر با چه کسانی ارتباط برقرار کنید؟
نوده مردم هستند و سعی کرده‌ام نکات فرهنگی بویژه سنتی با اصول انسانی و اخلاقی را که کمتر در ادبیات امروزی ما از آن سخن می‌رود، شرح و تفسیر کنم که برای عموم مردم استان بوشهر و محققان استان‌های دیگر قابل استفاده باشد.
کاربر ادبیات عامیانه و پژوهش‌های محلی و بومی چگونگی می‌تواند در حفظ هویت ملی ما مؤثر باشد؟

اگر به دوره رنسانس دقت کنیم،رنسانس پس از دوره‌ای



در مورد نشر و توزیع اولین کتابت مشکلی نداشتی؟
ناشر اولین کتابم انتشارات شروع، در بوشهر است. یکی از مشکلات بچه‌های جوان بویژه آنهایی که در حیطه شعر کار می‌کنند، مشکل بخش است. اما من مشکلی نداشتم چون دوستان مختلفی در بوشهرستان دارم که این کتاب را بخش کرده‌اند. این کتاب در مشهد و شهرهای استان لرستان و حتی خازج از کشور هم توزیع شده که بازتاب آن را در سایت‌های اینترنتی دیدم.
واقع به عنوان شعر معاصر که در بوشهر به راه افتاده و فعالیت‌های هنرمندانش در اینجاست توضیح بده.
هنرمندانش در اینجاست یعنی اینترنتی دیدم. البته من تا توجیه به خطیاتی که دارم کمتر در جمع شاعران حاضر می‌شوم اما در جریان فعالیت‌های این بچه‌های بوشهر هستم. حرکت ادبی و شعر در بوشهر به دو بخش شعر سپید و غزل تقسیم می‌شود که اصلاً بچه‌ها در هر دو بخش فعال هستند.
اما مثلاًفغانه تأثیربوی‌های گور از ادبیات مرکز در اینجا هم وجود دارد شعر ژورنالیستی بر بچه‌های بوشهر تأثیر گذاشته و گه می‌بینم که بچه‌ها دارند از خودشان دور می‌شوند.و هر گاه می‌خواهند دیگری باشند، هم خودشان را فراموش می‌کنند.هم به دیگری نمی‌رسند.

از چگونگی تأثیر حال و هوای این اقلیم خاص بر آثار دیگر نویسندگان منطقه بیشتر بگو و اینکه بومی نگاری چه تأثیری بر گرایش مخاطبان به این نوع نگاه در ادبیات دارد؟
همیشه مناطق اصیل و مناطقی که با

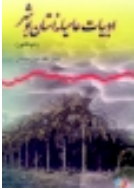


دکتر عبدالله رضایی مولد ۱۳۳۱ بوشهر، در سال ۵۳ به استخدام آموزش و پرورش درمی‌آید. در سال ۶۷ از دانشگاه شیراز لیسانس می‌گردد و در سال ۷۹ مدرک دکتری خود را در رشته زبان و ادبیات فارسی از واحد علوم و تحقیقات دریافت می‌کند. در سال ۸۱ بازنشسته شده و بلافاصله استخدام دانشگاه آزاد بوشهر می‌شود. وی ایک از اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد بوشهر است و در دانشکده ادبیات و علوم انسانی-دانشگاه خلیج فارس نیز تدریس می‌کند.

کتاب «ادبیات عامیانه استان بوشهر» اولین کتاب دکتر رضایی است که در سال ۸۱ توسط انتشارات شروع به چاپ رسیده و کتاب‌های دیگری را نیز آماده چاپ دارد که عبارتند از: اشغال و حکم بوشهری، چیستان‌ها و معمما، جنگ استان بوشهر و تراثه‌ها و تصنیف‌های دشتستان

گفت و گو با دکتر عبدالله رضایی؛ پژوهشگر ادبیات عامیانه بوشهر

اصیل بودن؛ این حرف من است



از فعالیت‌هایی که در زمینه ادبیات عامیانه بوشهر انجام می‌دهید و روش تحقیقتان بگویید.

فعالیت من بیشتر حول محور جمع آوری فرهنگ عمومی استان بوشهر است. حدود ۳۰۰ داستان و افسانه محلی را جمع آوری کرده‌ام که در دست چاپ است. چند هزار لغت محلی را انتخاب کرده‌ام و سعی کرده‌ام برایشان زیورساخت‌های خارجی مثلاروسی،فرانسوی و انگلیسی بنیام و عمدتاً روسی و انگلیسی، چون اینها مدتی در این منطقه بودند و زبان مردم را تحت تأثیر قرار دادند و کلماتشان بیشتر وارد زبان محلی شده که در نقاط دیگر ایران در زبان و گویش مردم به کار نمی‌رود.

نمونه‌ای از تأثیر زبان‌های خارجی در گویش و زبان مردم بوشهر بیاورید.

در زمان رئیس علی دلواری که بوشهر تحت اشغال قوای انگلیسی بود، حتی نقاط بسیار دور افتاده، به عنوان مثال مادروزنگ‌های ما به بیمارستان می‌گفتند.اسپتال‌ها که همان Hospital انگلیسی است.نمونه این کلمه‌ها بسیار زیاد است بویژه در مناطق روستایی بوشهر.
مخاطبان کتاب‌های شما چه کسانی هستند و سعی کرده‌اید بیشتر با چه کسانی ارتباط برقرار کنید؟
نوده مردم هستند و سعی کرده‌ام نکات فرهنگی بویژه سنتی با اصول انسانی و اخلاقی را که کمتر در ادبیات امروزی ما از آن سخن می‌رود، شرح و تفسیر کنم که برای عموم مردم استان بوشهر و محققان استان‌های دیگر قابل استفاده باشد.
کاربر ادبیات عامیانه و پژوهش‌های محلی و بومی چگونگی می‌تواند در حفظ هویت ملی ما مؤثر باشد؟

اگر به دوره رنسانس دقت کنیم،رنسانس پس از دوره‌ای ایجاد شد که فرهنگ یونان و روم قدیم نابود شد. ایندرا گروهی به نیت اس‌های این فرهنگ شروع به فعالیت می‌کنند که رنسانس و اومانیسم پیامد آن است. در آن دوره چهره دنیا عوض می‌شود چون این تغییر بر شالوده ذهنی افرادی است که به فرهنگ و اندیشه یونان قدیم آگاهی یافته‌اند.
وقتی سنت و فرهنگ یونان قدیم تا این حد بر دنیا مؤثر واقع می‌شود، بنابراین حفظ و احیای سنت‌ها و اصالت‌های فرهنگی در همه جا موجه به نظر می‌رسد. اینکه انسان باید از فرهنگش دوری داشته باشد و از سنت‌ها و عاداتش دوری داشته باشد، درست است یا نه؟

بوشهری‌ها فراموشی دارند.

بوشهری‌ها فراموشی دارند.

بوشهری‌ها فراموشی دارند.

بوشهری‌ها فراموشی دارند.

بوشهری‌ها فراموشی دارند.

بوشهری‌ها فراموشی دارند.

سابقه‌هایی بگر از گذشته تا حال آمده‌اند. آشنان‌ها مرده بود با یک‌سری رسوم، آیین‌ها، فرهنگ و سنت‌ها که در حالت کلی مردم و زیورساخت‌های فرهنگی این سرزمین را اخلاق کرده‌اند.
عشگری که بر مردم بوشهر حاکم است تا توجیه به زندگی آن به دریا و شرایط اقلیمی گرم و مرطوب، موارا لطیفی است و دارای یک فضای تجریدی و انزاعی خاص است. این ویژگی‌ها را در گفتار، رفتار، مزل‌ها و فضای اینجایم می‌بیند. باید در اینجاندگی تبد تا این حال و هوای دریا بنشیند. در دشتستان‌ها، روایت‌های بوشهری هم بگفتار نشونده که این بومی‌گرود به فضای خاص این منطقه و دانشن آریزان با تهموه‌هایی که از نظر سلامت زندگی‌دهند. ادبیات و فرهنگ بوشهری‌ها که هنوز است. غریزاتی است و ما بوشهری‌ها داریم در فضایی غیر از فضای جهان پیرامون سس می‌کنیم که این یکی از قوی‌ترین جلوه‌های آبیات ماست. اما حاکم شدن فضای مثلاً مدنیتسند در ایران، این حال و هوام دارد از مردم اینجادیومی‌شود. اما نویسندگان بوشهری وقتی بهترین اثر خود را خلق کرده‌اند که در این فضای با توجیه به عناصر این زیست‌بوم نوشه‌اند.

از آثار دیگر و فعالیت‌های آینده‌ات بگو.
یک کتاب آماده چاپ دارم که جمع آوری مجموعه‌های از بهترین نقلیهایی است که در دهه هفتاد از آثار نویسندگان معاصر نوشته شده بود با نام «هیات‌گو همگانی در این سوزده» که ممکن است آشنس را عوض کند و به دیر متعلقه تغییر دهد.
دیگری کتاب «مکتب گورستان» است که شامل ترجمه و تألیف در معرفی این مکتب است که این مکتب را در ایران اصلاً نمی‌شناسند و امیدوارم این کتاب با قایل رویه‌رو شود.



نباید از خودمان دور شویم

گفت و گو با محمدعلی شاکر شاعر جوان بوشهری

محمدعلی شاکر متولد ۱۳۵۵ بوشهر، فعالیت حرفه‌ای خود را از سال ۷۵ هنری و روزنامه «ایبام جنوب» آغاز کرد. وی با نشریات «سما» و «گازتانه» هم همکاری مداوم دارد. شاکر یازده کتاب «پاورز-قلعه» را راه‌اندازی کرده و سردبیر این سایت است.

چهره‌ها و کتاب‌ها

محمدرضا نعمتی‌زاده

محمدرضا نعمتی‌زاده در ۹ اسفند ۱۳۱۲ در بوشهر متولد شد. تحصیلات اولیه را در زادگاهش گذراند، با سقوط رضاشاه و حوادث پس از شهریور ۱۳۲۰ وی مشاقتانه به جنبش ناسیونالیستی بوست و در برخی از محافل و مجامع سیاسی - فرهنگی فعال در استان بوشهر شرکت کرد. وی تحصیلات متوسطه را در دبیرستان سعادت گذراند، و در این دوران با موموچهر آشنسی، شاعر بوشهری، آشنا شد که به اتفاق محفل شگفتی «مصحف» را منتشر می‌کردند.
تعمتی‌زاده پس از اتمام تحصیله به روستای چاد گزانه رفت و جذب آموزش و پرورش شد. اولین دفتر شعرش را در سال ۳۵ به اسم «ن گله» با عنوان «سپ» از سرکشته منتشر کرد که بر ویراستار آن فریدون عسیری بود. تعمتی‌زاده برای ادامه تحصیل در سال ۳۸ راهی تهران شد و در دانشسرای عالی در رشته زبان انگلیسی به تحصیل پرداخت. در این مدت با نشریات ادبی تهران از جمله روشنگر، دوسمی و پیام همکاری رسمی داشت.

بعد از آن راهی بوشهر شد و در دبیرستان‌های پهلوی (دکتر شریعتی)، سعادت و چند جای دیگر به تدریس پرداخت و نسلی از شاعران را پرورش داد و چندین نشریه از جمله آریز، صدای صنعت و چند نشریه دیگر را سردبیری کرد.
تعمتی‌زاده در ۱۹ اسفند ۱۳۶۷ دیده از جهان فروست و در دفتر شعر دیگرش به نام‌های «فصل خاکستر» و «گنج» توسط انتشارات شروع و اداره کل فرهنگ و ارشاد استان بوشهر منتشر شد و هم‌اکنون گردیدهای از اشعار وی توسط انتشارات شروع در دست انتشار است.



لذرات

مبدا رسانی

۱۰ سال همگامی با کتاب

گزارشی از فعالیت‌های جهاد دانشگاهی در ده دوره هفته کتاب



کتاب و دانشجو

جهاد دانشگاهی یکی از نهادهایی است که از نخستین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی، با این برنامه فرهنگی و ملی همگام بوده است و هم‌زمان با برگزاری هر دوره، برنامه‌هایی نظیر کتاب سال دانشجویی، برپایی سرای اهل قلم، جشن کتاب، مسابقه کتابخوانی، نمایشگاه‌های تخصصی کتاب و... را برگزار می‌کند. گزارش حاضر به تشریح فعالیت‌های این نهاد فرهنگی در طول ۱۰ سال برگزاری هفته کتاب می‌پردازد.

کتاب سال دانشجویی

جهاد دانشگاهی در تلاش است تا همگام با سایر نهادهای فرهنگی، آموزشی کشور، دست‌های لازم را جهت توسعه فرهنگ کتاب و کتابخوانی در دانشگاه‌ها فراهم آورد تا از این طریق شاهد رونق بیش از پیش علم و پژوهش در مراکز آموزش عالی کشور باشیم. کتاب سال دانشجویی به منظور تقدیر از دانشجویان موفق و تخریب آثار ۱۳۳۲ برگزار شده است و اکنون هجدهمین دوره خود را پشت سر می‌گذارد. کتاب سال دانشجویی با تبلیغات در سطح دانشگاه‌ها و فراخوان در مطبوعات و رسانه‌های کشور، فعالیت خود را شروع می‌کند. معمولاً آثار در سه مرحله مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و نتیجه آن طی یک مراسم ویژه در یکی از مراکز دانشگاهی کشور اعلام و به برگزاری گانه، جوایز ارزنده‌ای اهدا می‌شود.

این برنامه در سال‌های مختلف رویه رشدیافته‌ای داشته و در سه بخش اصلی، جینی و ویژه برگزار می‌شود. در بخش اصلی، هشت گروه علمی، تخصصی یا معاونین ذیل به رقابت می‌پردازند؛ دین و فلسفه، علوم انسانی، زبان و ادبیات، هنر و معماری، علوم پزشکی، علوم پایه، علوم کشاورزی، فنی-مهندسی، درخشش ویژه نیز با توجه به مقتضات زمان، عنوانی انتخاب شده و آثار مربوط به این عنوان به مسابقه گمارده می‌شود. در سال ۱۳۸۲، عنوان «عنوان انقلاب اسلامی» نام نخستین (۱) اثر برگزیده شده است. این عنوان با لحاظ شورای سیاست‌گذاری معاونت فرهنگی و فرهنگی و سازمان انتشارات و در سال حاضر انتخاب می‌شود. در بخش جینی نیز معمولاً آثار نوبل‌مانند مورد توجه است. لازم به ذکر است که فیض‌خانه دانشی کتاب سال دانشجویی در سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی مستقر است. در طی ۹ دوره گذشته این جشنواره حدود ۲ هزار دانشجو به میرحاجه کتاب سال واصل شده است.

سرای اهل قلم

جهت آشنایی هر چه بیشتر دانشجویان و دانش‌پژوهان با نویسندگان و اساتید رشته‌های مختلف معمولاً در تمامی مراکز دانشگاهی تحت پوشش دیدارهایی صورت می‌گیرد که با اجرای سخنرانی و بحث و گفت‌وگو با دانشجویان و در ارتباط با مسائل کتاب و کتابخوانی در حوزه‌های مختلف از جمله شعر و ادب، هنر، جامعه‌شناسی، روزنامه‌نگاری، حقوق و سیاست و... به تأسیس موضوعیت دانشگاه‌ها و دانشگاه‌های برگزار می‌شود. در این جلسات کتاب با کتاب‌های مؤلفان، مترجمان و اساتید به گفت‌وگو گذارده شده و پیرامون آن اطلاعات لازم در اختیار دانشجویان قرار می‌گیرد. برخی از افرادی که در این مراسم حضور یافته و مورد استقبال قرار گرفته‌اند عبارتند از: موسی بیاج (نفر چهارم)، امیرحسن چهلان (نویسنده)، احمد پوری (نویسنده و مترجم)، محمد جواهر کلام (مترجم عربی)، دکتر شهبان (نویسنده و مترجم)، دکتر ابراهیم دینانی (استاد دانشگاه)، دکتر محمد رضا پهنش (استاد فلسفه)، دکتر عبدالغفار (دکتر فقهی و فقه‌شناس)، دکتر علی‌محمدی (استاد فلسفه)، دکتر گل‌آرایی (دکتر ادبی)، دکتر ابوالفضل (استاد فلسفه)، دکتر زنجابور (کارگردان و بازیگر)، استاد شامحمدی (استاد حقوق)، دکتر زنجابور (کارگردان و بازیگر)، استاد شامحمدی (استاد حقوق)، دکتر علی‌محمدی (کاتبی هنری و خاتم ثبت‌نامه)، دکتر موسیقی (دکتر سرافراز) (استاد برجسته باستان‌شناسی) و دکتر داستان (استاد و روانشناسی).

جشن کتاب

هر ساله در کلیه مراکز دانشگاهی تحت پوشش، به منظور

ترویج فرهنگ کتاب و کتابخوانی جشن کتاب به اجراء می‌آید. در این مراکز عمدتاً برنامه‌های زیر برگزار می‌شود: مسابقات کتبی و شفاهی، سخنرانی، اسامیده، اجرای تئاتر، اجرای موسیقی، تحلیل از مؤلفان، تحلیل از کتابداران، تقدیر از خادمان نشر و پیشکسوتان کتاب و کتابداری، نگهداشت اسامیده، اجرای سرود و بازارچه کتاب (خارجی یا دست دوم) که به‌طور تقریبی همه ساله حدود ۲۰۰۰۰ دانشجو در بیش از ۳۵ مرکز دانشگاهی از این برنامه بهره‌مند می‌شوند.

مسابقه کتابخوانی

هر ساله دانشگاه‌های مختلف بر اساس شرایط و مقتضیات روز، یکی از کتاب‌های نویسندگان برجسته را انتخاب کرده و در میان دانشجویان به مسابقه می‌گذارند. کتاب‌هایی نظیر «ایم موج» (حجت‌الاسلام و المسلمین محمد خاتمی رئیس‌محرترم جمهوری، «اولاها و ولایت‌های استاد شهید مطهری، «درسهای دموکراسی برای همه» (دکتر حسین بشیریه)، «فهم قرآن از دیدگاه استاد مطهری»، «فرهنگ برهنگی و برهنگی فرهنگی» (دکتر حداد عادل، «تا آسمان با جوانان»، «قانون اساسی» و... از جمله کتاب‌هایی هستند که در این برنامه‌ها به مسابقه گذارده شده‌اند. به‌طور تقریبی در طول ده سال گذشته حدود ۲۰۰۰۰ دانشجو از این برنامه استقبال کرده‌اند.

کارگاه آموزشی

به منظور آشناسازی دانشجویان با فنون کتاب‌سازی و کتاب‌آرایی، در ایام هفته کتاب، همه ساله کارگاه‌های آموزشی مختلف در مراکز دانشگاهی تحت پوشش برپا می‌شود. عناوین برخی از این کارگاه‌ها عبارتند از: کارگاه آموزشی کتاب‌آرایی؛ کارگاه داستان‌نویسی و قصه‌خوانی؛ کارگاه روش مطالعه؛ کارگاه ویرایش و نگارش؛ کارگاه فنون چاپ؛ کارگاه صفحه‌آرایی؛ کارگاه مابلی زبان‌شناسی؛ کارگاه مفاهیم دستور زبان؛ کارگاه شیوه‌های فرهنگ‌نویسی. بنا به توجه به تخصصی بودن این کارگاه در طول ۱۰ سال گذشته حدود ۲۰۰۰۰ نفر در این کارگاه‌ها آموزش دیده‌اند که هم‌اکنون بسیاری از آنان جزء بهترین نیروهای آموزش دیده در فنون مختلف کتابداری، کتابنویسی و کتاب‌آرایی هستند.

همایش‌ها

بررسی انبیشه‌ها و دیدگاه‌ها در حوزه کتاب و کتابخوانی و ترویج فرهنگ کتاب در قالب همایش‌های بزرگ در سطح مختلف دانشگاهی یکی دیگر از برنامه‌های جهاد دانشگاهی است. همه ساله در ایام هفته کتاب این همایش‌ها با عناوینی همچون: مشکلات نشر دانشگاهی در ایران، حقوق ناشر و مؤلف، آشنایی با ناشران زن، نقد وضعیت انتشار کتاب‌های کمک‌درسی و... در سطح دانشگاه‌های کشور برگزار می‌شود. به‌طور متوسط در هر سال ۱۵ همایش برگزار می‌شود که در طول ۱۰ سال، بالغ بر صد همایش و نشست در ۳۳ مرکز دانشگاهی برگزار شده است و در حدود ۳۰ هزار نفر دانشجویان دیدگاه‌های بیش از ۲۰۰ استاد و پژوهشگر در سراسر کشور بهره‌مند شده‌اند.

جلسات تقویرورسی

در ایام هفته کتاب، عناوین متنوعی در سطح دانشگاهی و کتاب‌های مطرح در جامعه به تقدیرورسی نویسندگان، مترجمان و گفت‌وگوهای تعاملی با دانشجویان گذارده می‌شود. در طول هفته کتاب به‌طور متوسط هر روز در هر دانشگاه دو کتاب مورد نقد قرار می‌گیرد. با احتساب ۳۵ مرکز دانشگاهی ۷۰ عنوان کتاب در هر روز و حدود ۳۰۰ عنوان کتاب در هفته کتاب مورد نقد و بررسی است. با احتساب ۱۰ سال گذشته در حدود سه هزار عنوان کتاب در جلسات تقدیرورسی مورد بحث قرار گرفته است. در جلسات نقد عمدتاً به دو گونه عمل می‌شود: ۱- نویسنده توضیحاتی ارائه می‌کند و دانشجویان حول محور آن بحث می‌کنند.

۲- نویسنده‌گان مختلف پیرامون کتاب دیدگاه‌های خود را ارائه می‌کنند و دانشجویان شنونده هستند.

نمایشگاه‌های تخصصی

یکی از نادرترین نمایشگاه‌های کتاب در کشور، برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی در حیطه علم پزشکی، فنی-مهندسی و به‌طور کلی آنچه که در اصطلاح بدان علم اطلاق می‌شود، می‌باشد.

جهاد دانشگاهی غالباً در این زمینه پیشرو بوده است. با توجه به محدودیت مخاطبان این نمایشگاه‌ها که عمدتاً دانشجویان دانشگاه‌های یکی از معدود نمایشگاه‌های کشور در حیطه علوم بوده که مورد استقبال نیز قرار گرفته است به گونه‌ای که برگزاری این نمایشگاه به عنوان یک فرهنگ جهانی در میان دانشجویان مطرح است. در طول یک دهه و در ایام هفته کتاب اغلب دانشگاه‌ها و مراکز تحت پوشش، نمایشگاه‌هایی در زمینه



کامپیوتر، علوم پزشکی، کتب فنی، کتاب‌های علمی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی، کتاب‌های کمک‌آموزشی، حقوق، ادبیات، کشاورزی، علوم پایه و... برگزار کرده‌اند. به‌طور میانگین در هر دانشگاه حدود پنج هزار نفر از این نمایشگاه‌ها بازدید و احتساب حدود ۴۰ واحد دانشگاهی در بیش از ۲۰۰ هزار نفر از این نمایشگاه‌ها استفاده کرده‌اند که در طول یک دهه حدود ۱۵ میلیون دانشجو از جدیدترین دستاوردهای علمی این نوع فعالیت فرهنگی بهره‌جسته‌اند.

نمایشگاه‌های هنری

برپایی نمایشگاه‌ها آثار هنری با موضوع کتاب و کتابخوانی از دیگر فعالیت‌های جهاد دانشگاهی در ایام هفته کتاب است. برگزاری نمایشگاه‌های نقاشی و کارکناتور از جلدترین نمایشگاه‌های هنری است که مخاطبان بسیاری در میان دانشجویان دارد. در هر سال حدود ۱۰ هزار نفر از این نمایشگاه‌ها دیدن می‌کنند و با احتساب ده سال حدود ۱۰۰ هزار نفر از دستاوردهای این نوع نمایشگاه‌ها بهره‌برده‌اند.

سایر فعالیت‌ها

علاوه بر فعالیت‌های یادشده که در سطح وسیع و در اکثر دانشگاه‌ها برپا می‌شود، برنامه‌های متنوعی در برخی دانشگاه‌ها به اجرا درمی‌آید که تعدادی از این فعالیت‌ها به شرح زیر اعلام می‌شوند: انتشار و برنامه‌ها با موضوع کتاب و کتابخوانی؛ تقدیر از کتابداران نمونه؛ بازدید از کتابخانه‌های بزرگ کشور؛ برپایی مراسم شب شعر؛ برپایی بازارچه‌های کتاب‌های دست‌دوم؛ اهدای کتاب به کودکان، بیماران و... و انجام پژوهش و مطالعه. گفتنی است به‌طور متوسط در هر دانشگاه پنج برنامه در ایام هفته کتاب به اجرا درمی‌آید. با احتساب ۲۰ مرکز دانشگاهی در ایام این هفته ۲۰۰ برنامه طراحی و اجرا می‌شود. بنابراین در طول یک دهه بیش از دو هزار برنامه کتابی در سطح دانشگاه‌های کشور توسط جهاد دانشگاهی، به اجرا آمده است.

شماره ۱۵۵
سه شنبه ۱۸ آذر ۱۳۸۲
۱۱ کتاب هفته کتاب



معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی، پشت میزی سملو از مجلات و کتاب‌های مختلف آبیخته شده بر روی هم، نشسته است در حالی که به سؤال‌های ما درباره کتابخوانان دانشجویان پاسخ می‌دهد. دکتر سید عبدالحمید احمدی که یکی از سوؤلان روز کتاب و دانشجویست می‌گوید: تمام روزها ما کتابخانه‌ها را که روی هم تپناز شده خوانده‌است، چون وظیفه‌های این است که نوشته‌های ارجاع شده از نهادهای مختلف را بخواند و نظر بدهد. به تقریباً روزی نیم ساعت بیشتر از متوسط مطالعه روزانه دانشجویان در زمینه کتاب‌های غیر درسی، مطالعه می‌کند. از نظر او سرانه کم مطالعه دانشجویان پیش از آنکه تقصیر آنها باشد نتیجه فرهنگ غلط و نظام آموزش ناصحیح در مقاطع آموزشی مانند دبیرستان و دبستان است. او هم معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی است و هم رئیس انجمن نویسندگان، خبرنگاران و عکاسان ورزشی. دو ساعت مطالعه روزانه او هم بیشتر در همین دو زمینه ورزش و رسانه‌هاست. از دانشگاه تهران دکتری فوتبالی و ورزش گرفته و در اینترت هم پیشتر این موضوع را دنبال می‌کند. می‌گوید: پدر حوزه فرهنگ ادهای زیادی داریم اما هنگام عمل بسیار ضعیف عمل می‌کنیم و این می‌شود که سرانه مطالعه ۶۴ درصد دانشجویان در زمینه کتاب‌های غیر درسی به کمتر از یک ساعت در روز می‌رسد.»

به گفته او این یکی یکی عصر فعالیت نظام آموزشی و تربیت نسلی بی‌علاقه به کتابخوانی

تحقیقات انجام شده نشان می‌دهد که دانشجویان به عنوان یک قشر خاص که به طور طبیعی باید مطالعه بیشتری نسبت به سایر اقشار جامعه داشته باشند، کتاب نمی‌خوانند. تحلیل ضعیف ضعیف است. اینکه به نظر من موضوع از زوایای متفاوت قابل بررسی است. اینکه بگویم دانشجویان مطالعه ندارند، یا کمتر به کتابخوانی متحمل هستند، حرف‌دست‌نمی‌بینست. چون ناچارم مهم‌ترین اثر را کسب اطلاع و علم و دانش برای دانشجویان کتاب‌است. تمام‌آموختن هم‌راهی کتابک این مسیر علمی بی‌نی‌شود و در یک رشته تخصصی، انداختن‌ای به وجود نمی‌آید پس به این دلیل کلی مقایسه که دانشجویان ماکتبخان هستند و سایر آلازمه دانشجویان کتابخوانی است.

اما آمار و رقم‌سنجی‌هایی که اخیراً انجام شده است، چنین چیزی را نشان نمی‌دهد.

یک نکته به این می‌پردازد که سرانه مطالعه کتاب‌های غیر درسی دانشجویان چگونه است، چون این سرانه بسیار کم است. مطالعه پیشدیشی دانشجویان دانشگاه‌های تهران نشان می‌دهد که ۶۴ درصد آنان کمتر از یک ساعت در طول شبانه‌روز کتاب‌های غیر درسی را مطالعه می‌کنند که رقم بسیار قابل توجهی است. افرادی که حدود دو ساعت زمان مطالعه صرف می‌کنند ۲۶ درصد دانشجویان و بیش از دو ساعت و نیم فقط حدود ۱۲ درصد هستند.

آمار مطالعه کتاب‌های درسی چگونه؟ آیا سرانه قابل قبولی است؟
بحث مطالعه کتاب‌های درسی میان دانشجویان کاملاً بدیهی و پذیرفته شده است. اعتقاد دارم دانشجویان برای گذراندن دروس خود، مطالعه درسی ندارند.

میانگین مطالعه کتاب غیر درسی دانشجویان در شبانه‌روز ۹۰ دقیقه برآورد نمی‌شود.

دلایل کم بودن سرانه مطالعه کتاب غیر درسی بررسی شده است؟
چرا دلایل آن را از خود دانشجویان پرسیده‌اند که نخستین علت کمبود وقت، دومین زیاد بودن حجم تکلیف درسی و سومین گران بودن کتاب‌ها عنوان شده است.

آمار مطالعه کتاب‌های درسی را توضیح دهید.

در این باره آمار دقیقی نداریم اما مستطاب ما این است که بالاخره دانشجویان به تناسب مطالعه تخصصی نیازمند کتاب و مطالعه دروس مورد نظر هستند. بالاخره دانشجویی که در مقطع تحصیلات تکمیلی درس می‌خواند نیازمند کتاب‌های مورد نظر است.

بحث تحصیلات تکمیلی یا مقطع لیسانس تفاوت بسیار دارد. تنها درصد کمی از دانشجویان در مقاطع مختلف تکمیلی فوق لیسانس و دکترا درس می‌خوانند. در حالی که نظام آموزشی ما پیوسته در مقطع کارشناسی بر حفظ کردن دروس و تکلیف جزوه متکی است.

در این باره باید در بخش دیگری با عنوان علل فرهنگی مطالعه کم بحث کرد که به آن می‌پردازم.
سرانه مطالعه در ایران بسیار پایین است. همان‌طور که لندک یک دقیقه در سال، در حالی که سرانه زمانی است که دانشجویان ماهه کتابخوانی

می‌پردازند که در میان کل جمعیت کشور تقسیم می‌شود.
باید به دنبال ریشه‌ها و عوامل فرهنگی نبود.مطالبی به کتابخوانی باقیم و سسأله را فقط در مقطع دانشگاه بنییم.
اصولاً انگیزه دانشجویان برای همین مطالعات خارج از حوزه درس دانشگاه چیست؟

بیشتر افراد مورد پرسش، کسب اطلاع و آگاهی و دانش را علت مطالعه خود اعلام کرده‌اند. برخی دیگر هم کتابخوانی را یک لذت عنوان کرده‌اند که حدود ۱۰ درصد هستند. ۱۰ درصد هم به دلیل نداشتن فعالیت دیگر، در اوقات فراغت به خواندن کتاب می‌پردازند.

موضوعات سیاسی و تاریخی در اولویت مطالعه دانشجویان است و در ده‌های بعدی کتاب‌های اینی موضوعات مورد علاقه آنهاست. دکتر شریعتی، صادق هدایت، سروش و دکتر مطهری از افرادی هستند که کتاب‌های آنان بیشتر توسط دانشجویان مطالعه می‌شود.

به اولویت اول خواندن کتابهای سیاسی و تاریخی میان دانشجویان اشاره کردید. بررسی‌ها نشان می‌دهد، جذب جوش سیاسی و فعالیت تشکلهای سیاسی دانشجویی در افزایش مطالعه دانشجویان در مقطع



سرانه مطالعه دانشجویان چه در بخش کتاب درسی چه غیر درسی به این دلیل پایین است که ما در مقاطع پیشین یعنی پیش دانشگاهی، دبیرستان، ابتدایی و... برنامه‌ریزی نداشته ایم

خاص: متلاً از سال‌های ۷۶ تا ۷۹ تأثیر زیادی داشته است. اگر به گفته شما هدف دانشجوی کسب اطلاعات و دانش است، چرا این هدف در طول مقاطع مختلف تأثیرات متفاوت دارد؟

تغیلهایخوب هرپدیده‌ای متأثر از عوامل بیرونی و درونی مختلف است. اگر ما به تجربه به کشورهای دیگر در رابطه با ترویج و ایجاد فرهنگ کتابخوانی نگاه کنیم کاملاً مشهود است و نمی‌توان نمایان به کتابخوانی را در افراد جامعه، یک امر اتفاقی دید. ایجاد رغبت به کتاب یک کار تربیتی، فرهنگی و آموزشی است که در تمام مقاطع پیوسته آموزش باید باشد برای آن برنامه داشت. نظام آموزشی ما کتابخوان ایجاد نشود، اما آن نسل کتابخوان باز آید. در کشورهای

که سرانه مطالعه قابل توجه است، برای نمایان افراد به کتاب، برنامه‌های آموزشی ویژه‌ای تیارک دیده شده و اجرایی‌شود. عوامل

دیگر مانند در دسترس بودن کتاب هم مؤثر است.

اما به نظر می‌آید در نظام آموزشی ما نتیجه هدایت دانش‌آموزان به سمت حفظ کردن و مطالعه محدود است.
دقیقاً ما سر تأخری توأم با دانشگاه و محیط دانشگاهی انتظار داشته باشیم که سرانه مطالعه بالای داشته باشند. اعتقاد دارم در شرایط موجود کتابخوانی کشور، وضعیت دانشجویان بهتر از همه

انتشار است اما در کل این میزان رضی‌کننده نیست.

خوب این طبیعی است چون دانشجویست که باید مطالعه کند.
نه فقط دانشجوی وقتز فرهنگ مطالعه در جامعه روح باید باشد.

از همه افراد انتظار داشت، سرانه مطالعه یک دقیقه در سال می‌تواند. نظام آموزشی ما را زیر سؤال برد. اینکه حاصل نظام آموزشی ما تربیت افرادی است که نمی‌توانند بسیار لادگی به مطالعه دارند. قرار نیست همه کسانی که نظام آموزش عمومی را می‌گذرانند وارد دانشگاه شوند.

تعداد بسیار کمی جذب دانشگاهها می‌شوند. کیفی بقیه چیست؟ به اعتقاد من تمایل نداشتن به کتابخوانی ناشی از آن است که ما ترغیب و تشویق به کتابخوانی را واگذار کرده‌ایم. به اینکه هر

فرد به صورت اتفاقی به این سمت تمایل پیدا کند. ما دانش آموزان را علاقه مند به کتاب بار نیارودیم و برای آن کار، برنامه‌ریزی شده‌ای نگذرییم.

سرانه مطالعه دانشجویان چه در بخش کتاب درسی چه غیر درسی به این دلیل پایین است که ما در مقاطع پیشین یعنی پیش دانشگاهی، دبیرستان ابتدایی و برنامه‌ریزی نداشته‌ایم. دانشجویان همان دانش آموزی است که بر اساس تکلیف گذشته می‌خواهد دوران دانشجویی را بگذراند. البته این با نافی تکلیف آنچه باید در دانشگاه اتفاق بیفتد نیست. مثلاً سقانه همان نظام آموزشی که برای کتابخان

کردن دانش آموزان برنامه ندارد. در برای دانشجوی نیز سیاست مشخص ندارد. در دانشگاه به هیچ طریقی مطالعه دانشجویان حتی در بخش

کتاب کمک درسی مورد تشویق قرار نمی‌گیرد.

خیر، دانشوار نیست، مهم آن است که سوؤلان دانشگاهی به کم بودن وقت، یکی از دلایل دانشجویان برای مطالعه نکردن در یک کلاس و یادداشت‌ن برداری نمی‌تواند نافی تکلیف باشد.

نمی‌گوید یا اراده‌ای برای برنامه‌ریزی وجود ندارد؟

خیر، دانشوار نیست، مهم آن است که سوؤلان دانشگاهی به

این بار و رسد و صرف گذراندن کار و اخذ درسی و حضور در یک کلاس و یادداشت‌ن برداری نمی‌تواند نافی تکلیف باشد.

نظام آموزش عالی ما پیوسته در مقطع کارشناسی به هیچ عنوان دانشجویان را به خواندن کتاب تشویق نمی‌کند، اینکه دانشجوی به جای

یک جزوه، پنج کتاب را مطالعه کند.

مطالعه‌ای در سال ۱۳۳۳ انجام شده که بر اساس آن تنها ۱۰ درصد مردم گفته‌اند مطالعه‌ات مداوم دارند. ۱۲ درصد نگاه مطالعه می‌کنند و ۷۵ درصد هرگز مطالعه نمی‌کنند. قطعا وضیعت ما نسبت به سال ۵۳ تفاوت بسیار زیادی دارد اما در مقایسه با آمار سایر کشورها باید

تکث وضیعت ما بسیار نامطلوب است.

کم بودن وقت، یکی از دلایل دانشجویان برای مطالعه نکردن عنوان شده است. منظور چیست؟ مگر زمان دانشجویان باید به مطالعه و تحقیق

بگذرد؟
به نظر من این نوعی بهانه است ضمن آنکه احتمال هم دارد

زیاد بودن تکلیف دانشگاهی کمبود وقت ایجاد کند. اما از سوی دیگر باید توجه موضوعات مورد توجه را نیز در نظر داشت.

مثلاً بحث اینترنت.

بله اینترنت یکی از موارد است، هر چند آمار دقیقی در دست نداریم. بحث تنوع تشریات و مجلات نیز باید مورد نظر قرار گیرد. شاید

مطالعه تشریبات بخشی از زمان مطالعه دانشجویان را نیز شامل شود.

بحث گران‌ی نیز جزو دلایل مطرح شده است.

گرانی کتاب مقوله‌ای است که با توجه به شرایط اقتصادی و فرهنگ حاکم بر سده‌های حاضر قابل توجه است. چون همیشه در اولویت بندی هزینه‌ها باید گرفته‌ایم. سهیم کالاهای فرهنگی را در ردیف‌های آخر قرار دهیم. در بودجه عمومی کشور نیز مقوله فرهنگ همیشه باجزین بر سهیم قرارده که قابل مقایسه با مقوله‌های دیگر نیست. به همین دلیل گرانی کتاب می‌تواند یک بهانه باشد.

چیزی که خیلی راحت از سبد هزینه‌ها خارج می‌شود اقدام فرهنگی است.

با توجه به این شرایط، راهکار و پیشنهاد چیست؟

یکی از پیشنهادها، پاک کردن صورت مسأله است. مثلاً اینکه بگویم هیچ مشکلی نداریم و همان‌طور که تاکنون می‌توجه بوده‌ایم، همین روند را ادامه دهیم، با این وضع چیزی تغییر نخواهد کرد. پیشنهاد دیگر آن است که واقعاً اگر مسأله‌ای ما مهم‌تر است فکر کنیم در آینده چه جایگاهی می‌خواهیم داشته باشیم. باید کاری در شأن پیشینه و تاریخ این کشور و ادعاهای ما انجام گیرد.

در حوزه فرهنگی ادعاهای بزرگی داریم که باید صورت بگیرد. در مقام اثبات مسأله‌ان آن اقدامات اساسی که باید صورت بگیرد می‌شود. آموزش و پرورش ما از لحاظ تأمین هزینه‌ها همیشه مشکل دارد. وقتی این اشکال فرایده است نمی‌توانیم بگویم چه انتظاری می‌توان از آن داشت. مگر آنکه به تناسب اهمیت که به بطور واقعی برای مسأله کتابخوانی قابل هستیم، موضوع از بودجه‌های کشوری بزرگ کنیم و منابعی نوسعه و فرهنگ قرار دهیم. اساسی می‌کنیم با میزان توجهی که در حال حاضر به صورت عملی به کتابخوانی صورت می‌گیرد و نگاه‌ای که در حال حاضر وجود دارد، نمی‌توانیم انتظار بهبود وضیعت را داشته باشیم.

کتاب و روز

ندا دهقانی



گفت و گو با سید عبدالحمید احمدی: معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی

بدون همراهی با کتاب مسیر علمی طی نمی‌شود



نویسنده: کارن آگبرگ، مترجم: رضا اسدی

ریشه‌ها

کتاب، مسؤولیت پذیری اجتماعی دانشجویان را تقویت می‌کند



تحصیلی خوبی می‌گرفتند. ما به آنها توضیح می‌دادم. نوع انتخاب دانشگاه از معلمان بی‌سخت‌تر است. حاشطور که تجربه دانشگاه با بی‌سختی تفاوت دارد.

بعضی مسافرگرا این دست از دانشجویان پس از روبرویی با اجتماعی چالش‌ناگیز به سرخ‌ما می‌آیند. می‌گویند که اکثر برنام‌های منطبق کتابخانه‌ای با نظریه‌های خودخوانی و کارگاه‌های مطالعه می‌زیر می‌روند.

۲-ذهنت نادرست. اکثر دانشجویان که اغلب در خانواده‌های کتاب‌گرو پرورش یافته‌اند، خود را اهل کتابخانه نمی‌دانند. به این که مطمئن باشند بدون مطالعه به موفقیت تحصیلی نایل خواهند شد. بلکه هرگز کسی اهمیت کتاب را نداده‌ای و از مطالعه ناپسندند. یعنی این کارگاه‌های مطالعه می‌زیر می‌روند. بعد از نهمین روز از کتاب بی‌فایده بود. وقتی می‌گویند اعتماد دانشجویان کتاب‌گرو را جلب بدید، بهتر است مستقیماً به این خدمت نادرست بپردازید.

۳-فکر استراریک. این دانشجویان به ما می‌گویند وقتی نیاز به مطالعه داریم، به جای کتاب بخوانیم در حالی که سوالات احتمالی را با مراجعه به جزوه استاد هم می‌توان پاسخ گفت.
۴-اطف‌انواعت ازبانی. کتاب‌های مهم است. آنها فقط می‌دانند برای پیشرفت در امتحانات به چند نوبه نیاز دارند و آن را «کتاب» می‌دانند. به دست می‌آورند و از نمرات خوب بی‌وزن استفاده می‌کنند. از آنجا که آنها صرفاً به یک هدف این فکر استراریک‌شان اغلب تک‌بعدی یادداشت‌های درسی از درس استراریک می‌آورند یا با دقت انجام می‌دهند و می‌توانند به درستی حدس بزنند کدام بخش از هر کتاب در امتحان می‌آید.

۵-محدودیت‌های زمانی. وقتی برخی دانشجویان می‌گویند وقت خواندن کتاب ندارند، حقیقت را می‌گویند. مسئله، فرزندپروری، ورزش یا کار دانشجویی از اولویت‌های بیشتری برای‌شان برخوردار است. از آنجا که آنها صرفاً به یک هدف انکس می‌کنند، نوعی به هدف دانشجویی را درگیر می‌کنند.

۶-محدودیت‌های فرهنگی. دانشجویان که ارتباطی بین کتب درسی و زندگی واقعی خود نمی‌بینند، عموماً از مطالعه قنطه می‌روند. باین بودن انگیزه، آنها می‌توانند دلایل دیگری نیز داشته باشند. ترس از شکست می‌تواند سرچشمه انگیزه‌مندی به موفقیت را بکشداند. این دانشجویان نیاز دارند تا یک نظر اهداف و منابع را برای‌شان روشن سازند. استراریک‌های کم‌حضر موفقیت را نظیر گروه‌های هدایت‌شده، مطالعه و فعالیت‌های مداری کتابخانه‌ای نشان دهد.

صلاحت. دانشجویان فرصتی ضایع می‌گیرند. دوست‌ها، ارتباطات کتابخانه‌ای را بخوانند که استادان جوان‌تر خودشان تعیین کرده‌اند. اینها مطالعه اخباری را ترجیح می‌دهند، زیرا صلاحیت‌های تعیین‌شده کتاب‌های نادرست را مطالعه می‌کنند. برخی دانشجویان می‌گویند کتاب نمی‌خوانند زیرا استادشان به آنها اهمیت نمی‌دهد. با ضعف نسبت به در این موارد ما می‌توانیم برای‌شان فرصت‌ها و سرفصل‌هاست. بحث کنید. از آن دانشجویان به‌دقت آشنایی که حضور و فعالیت دانشجویان با کتب را کنترل می‌کنند، به حضورشان در کلاس. اعتماد می‌دهد (استراریک‌های مطالعه از به‌همه که رابطه ایجاد می‌کند. برای آن است که در هر جلسه از دانشجویان بپرسیم در خلال مطالعه چه چیز ایده‌های جدید و جالبی بر خود کرده‌اند.

سرفصل‌های درسی. دانشجویان برای خواندن کتاب می‌شوند. به‌اشقاری ما مطالعه نخواهد بود. ما نباید کتاب‌های که در این زمینه نوشته‌اند، به‌کتاب می‌دهند. آنها کی‌بدهد. اخلاقی، معنوی و روانی دارند، در معرض یاد راه‌های برای رفع این موارد باشیم.

● دکتر کارن آگبرگ همکارکننده مطالعه و استراریک‌های یادگیری در دانشگاه آی‌وی شمالی است.

ریشه‌ها

کنابفروشی‌های اینترنتی در خدمت دانشجویان

کسی روینگ دانشجوی دانشگاه آی‌وی شمالی سوسمه شده کنابفروشی‌ها می‌خوانسته‌اند. کت‌های درسی اش را آتش بزنند، مخصوصاً اینکه می‌کنند. آنها می‌خوانستند. کت‌های دست دومش را به نین بخش

روی می‌گردد. خیلی از چه‌ما درباره کت‌هایشان شوخی می‌کنند. آنها می‌گویند شاید هم‌مهمانی بگیرند و از کت‌های درسی به‌جای همزه استفاده کنند. اما اکثران دانشجویانی که دلشان بابت کت‌های گرانقیمت خود می‌سوزد، به اینترنت روی می‌آورند تا به خرید و فروش و حتی معاوضه کت‌ها بپردازند.

بسیاری از کنابفروشی‌های دانشگاه‌ها نیز با افرادی‌ان فهرست کت‌های خود در اینترنت وارد این بازار چه شده‌اند. حتی برخی دانشگاه‌ها کنابفروشی‌های خود را بسته به‌جای آنها کنابفروشی‌های مجازی وارد کرده‌اند. لیست آسانس تولیدکننده در شرکت NelsenRatingsمی‌گویند. فروش کت‌های درسی در اینترنت رشد خوبی دارد. ما شاهد آن هستیم که فروشندگان خوشی نوداشته‌اند.

کت‌ها به آمار شرکت‌ها، ماکرو، برامجه به دو سایت برتر فروش کتاب‌های درسی دانشجویی یعنی Ebooks.com و Ecampus.com نسبت به سال گذشته ۲۰ درصد افزایش یافته‌اند. اما است اطلاعات تصویری از این وضعیت ارائه نمی‌دهد. زیرا برخی فروشگاه‌های اینترنتی فقط کت‌های درسی نمی‌فروشند.

Amazon.com و Barnes Noble علاوه بر سایر کت‌های اقدام به خرید و فروش کت‌های درسی نو و دست دوم می‌کنند. گریسین شافر از شرکت Amazon می‌گوید: فروش کتاب‌های درسی در این زمینه روایت‌های بسیار امیدوارکننده‌ای دیده‌ام. ما در این سال‌ها کت‌های درسی نو و دست دوم جهت فروش در اینترنت وارد شده‌اند. Barnes Noble از اوایل سال ۲۰۰۰ کتاب درسی می‌فروشد و به گفته‌سخت‌گویی بیش از ۳۰۰ هزار جلد کتاب درسی نو و دست دوم در اینترنت دارد.

سایت Walnet.com که فروش کت‌های درسی را از سال ۲۰۰۱ بدون سروصدا آغاز کرده، اکنون درباره آن شایع می‌کنند. متجاوز از ۳۰۰ هزار جلد کتاب درسی دارد. سایر سایت‌ها از جمله Hst.com نیز واردات دارند. این مقاله می‌شوند. همچنین تعداد زیادی



پایگاه اینترنتی کرکج موجود دارد که برخی به دانشگاه‌ای خاص تعلق دارند و برخی می‌گویند به سایتی عظیم برای مبادله کت‌های درسی دانشجویی تبدیل ش‌وند.

کسی روینگ برای یک شرکت اینترنتی مبادله کتاب می‌کند که توسط یکی از دانشجویان سابق دانشگاه در یک راه‌اندازی شده است. سایت Pages and Books.com از اینترنت برای اتصال به فروشندگان و خریداران کتاب‌های دست دوم استفاده می‌کند. و سپس هزینه‌اندکی برای حملی دریافت می‌کند.

سایرین صرفاً پایگاه‌هایی رایگان راه‌اندازی کرده‌اند که دانشجویان می‌توانند در تابلوهای اعلان‌شان کتاب‌های موردعلاقه خود را بیایند. نین هاتل‌ان دانشجوی ۲۰ ساله علوم رایانه در دانشگاه کالیفرنیا پس از دسترسی از پول اندکی که بابت کتاب‌های دست دوم عایدش شد، به یک سایت معاوضه کتاب راه‌اندازی کرد و در واقع بسیاری از سایت‌های مبادله کت‌های درسی نگرفته به دنیا آمده‌اند. ل‌آن می‌گوید، ما همگی دانشجویان آس و پاس هستیم و می‌فهمیم پرداخت ۲۰۰ دلار در هر نیمسال برای کتاب چنددرودک است.

اکثران دانشجویانی که قبلاً برای کت‌های کتاب‌های دست دوم خود از کنابفروشی‌ها تنها ۵ دلار می‌گرفتند، می‌توانند از طریق فروش آنها در اینترنت تا ۲۵ تا ۳۵ دلار بگیرند. البته ل‌آن قصد ندارد سایت خود را به یک کسب و کار بزرگ تبدیل کند. وی حتی ۵ دلار از پول خودش را صرف اداره این سایت می‌کند، ولی برایش مهم نیست او با فروش کتاب‌های خود به سایر دانشجویان این مبلغ را جبران می‌کند. ل‌آن

می‌گویند، ما تنها واسطه‌ای هستیم که خریدار و فروشنده را به همدیگر متصل می‌کنیم.

اگرچه دانشجویان انواع و اقسام چیزها را از طریق اینترنت می‌خرند، ولی گرایش زیادی به خرید کتاب‌های فراوان ندارند. در حقیقت، فروش‌های اینترنتی درصده ۱۰۷ تا ۱۰۹ میلیارد دلار فروش کتاب‌های درسی دانشجویی در سال تحصیلی ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۰ را تشکیل می‌داد. به رقم بومیان فراوان، کم‌کم‌ان پول توان گفتنکی از طریق اینترنت به دست آورد، درصده ۱۰۷ میلیارد دلار معادل ۴۲۲ میلیون دلار است.

شرکت اینترنتی Varsity Books در واشنگتن پیش‌شان کنابفروشی‌های اینترنتی دانشگاه‌های آمریکاگاست و حدود ۲۰ دانشگاه و دانشکده با دست‌فروش‌های درسی که کنابفروشی‌های اینترنتی خود را برپه‌اند، در نظر از طریق اینترنت کتاب می‌فروشند. البته بعد است دانشگاه‌های بزرگ کنابفروشی‌های خود را تعطیل کنند زیرا آنها برای دانشجویانی مناسب هستند که معمولاً برای خرید کتاب با آخرین لحظه عصر می‌کنند. همچنین استادان ناچارند از قبل فهرست کتاب‌های خود را به کنابفروشی‌های اینترنتی بدهند تا آماده سازند. اما مزیت دیگر کنابفروشی‌های اینترنتی برای دانشجویان این است که اگر استادی کتاب‌های درسی خود را عوض کند، کنابفروشی بندرت حاضر می‌شوند. کتاب‌های قبلی خودشان استاد را از دارگارش بخرند.

میکلا کاتنججوی سال دوم مهندسی عمران می‌گوید، معاوضه کتاب در اینترنت واقعاً به نفع تمام می‌شود. من چهار کتاب داشتم که کنابفروش‌ها حاضر به خریدشان نبودند، ولی طرف چند روز توانستم هر چهاری‌ای آن‌ها را در اینترنت بفروشم. دانشجویان برای فروش کتاب‌هایشان در اینترنت فرم‌هایی را پر می‌کنند و سپس عنوان کتاب‌ها در فهرست‌ها گنجانده می‌شود. اگر دانشجویی به کتابی نیاز داشته باشد، نامش را در فهرست کتاب بدین شکل مستقیم جست و سایت واسطه می‌تواند جهت حملی کتاب به خریدار خود می‌کند. هر مترادفینک دانشجویان بابت کت‌های خود ۱۲ دلار بیشتر از کنابفروشی‌ها دریافت می‌کنند و همین تا حدودی برای جبران هزینه‌های نیمسال بعدی مناسب است.



نویسنده: ایران تک لالین، مترجم: رضا اسدی

شماره ۱۵۵
پسه شنبه ۱۸ آذر ۱۳۸۲
۱۳ کتاب هفته
روزنامه کتاب



وزارت وفاق

گفت وگو با فضل‌الله ایرجی، نماینده معاونت فرهنگی وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری در هفته کتاب

برنامه‌های وزارت علوم،تحقیقات و فناوری در هفته کتاب

فضل‌الله ایرجی عضو هیأت علمی معاونت فرهنگی - اجتماعی دفتر برنامه‌ریزی اجتماعی و مطالعات فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است، او در هفته کتاب نمایندگی معاونت فرهنگی وزارت علوم را برعهده دارد.
با ایرجی به بهانه روز کتاب و دانشجو به گفت‌وگو نشستیم.

برنامه‌های هفته کتاب چه تأثیری در میزان مطالعه دانشجویان داشته است؟
این سؤال را باید از دانشجویان پرسید. اما به نظر من چون اجرای برنامه‌های بخش دانشجویی توسط جهاد دانشگاهی انجام می‌شود که در راستای برنامه‌های آن از پوژها و با کتاب‌های دانشجویی حمایت می‌شود، این برنامه‌ها می‌تواند در میزان مطالعه دانشجویها مؤثر باشد.

سپس وزارت علوم در برنامه‌های هفته کتاب چه جایگاهی دارد؟
وزارت علوم ضمن اینکه از برنامه‌های مرتبط با دانشجویان و هفته کتاب حمایت می‌کند و با جهاد دانشگاهی مشارکت دارد. برنامه حامی دانشجویان، کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران قرارگرفته است. **برنامه‌های اسامال نیست** به گذشته چه تغییری کرده و بیشتر به چه مواردی توجه شده است؟
اسامال به بخش پژوهش بیشتر توجه شده و این توجه با طرح انتخاب بهترین کتاب سال ۸۲ طرح ملی در زمینه رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در راستای پژوهش مدار کردن رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی نمود عینی پیدا می‌کند. همچنین در برنامه‌های اسامال هدف این بوده که همه گروه‌های کتابداری و اساتذگان رشته کتابداری به نحوی درگیر برنامه شوند. البته اسامال به دلیل محدودیت زمان در هفته کتاب برنامه‌های وزارت علوم برگزار نمی‌شود.

میزان استقبال دانشجویان از هفته کتاب چگونه است؟
به دلیل برنامه ویژه‌ای که برای دانشجویان توسط جهاد دانشگاهی در نظر گرفته شده و از سوی دیگر انتخاب کتاب‌های نمونه و دانشجویان مؤلف برگزیده در برنامه‌های اسامال گنجانده شده، استقبال خوبی پیش‌بینی شده است.

برای اطلاع‌رسانی هفته کتاب به دانشجویان چه برنامه‌هایی را تدارک دیده‌اید؟
در سال‌های گذشته به شکل سنتی از طریق پوستر و-اطلاعاتی درباره هفته کتاب به دانشجویان داده می‌شد. اما مسائل سعی کردیم برای اطلاع‌رسانی مؤثرتر، برنامه‌ها از طریق سایت‌های اینترنتی معرفی شوند.

در هفته کتاب چه برنامه مشخصی برای ترویج فرهنگ کتابخوانی بین دانشجویان در نظر گرفته شده است؟

فاعدتا دوران دانشجویی با کتاب ملازم است. هیچ دانشجویی را نمی‌توان تصور کرد که کتاب بخرد یا خریداری نکند، یا از کتاب محله نماند. اما یکی از راهکارهایی که می‌تواند به آسانی بیشتر دانشجویان با کتاب کمک کند، دسترسی آسان‌تر آنها به کتاب است. برای این امر روش‌های شوقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مثل در اختیار گذاشتن بن کتاب بین دانشجویها، با برگزاری نمایشگاههای کتاب یا تخفیف‌های ویژه‌ی که وزارت علوم در این نمایشگاهها می‌تواند فراهم کند، مفید و مؤثر است.

به نظر شما اگر بودجه روز کتاب و دانشجو به خرید بن کتاب یا اهدای رایگان کتاب به دانشجویان یا برگزاری نمایشگاههای مختلف اختصاص یافت، در تشویق دانشجویها به فرهنگ کتابخوانی می‌تواند تفاوتی ایجاد شود؟

راهکار تشویق عمومی دانشجویان به کتاب و کتابخوانی، در اختیار گذاشتن بن کتاب، برپایی نمایشگاه و راهکارهایی مشابه

آنهاست. اما دانشجویانی که به هر حال به نحو ویژه‌ای با کتاب سر و کار دارند و با مؤلفان مؤثر می‌نهند، باید در برنامه‌های هفته کتاب تشویق شوند. یعنی حوزه‌های تشویق دانشجویان را باید به نحوی به تشویق عمومی برای همه دانشجویان و تشویق دانشجویی که در زمینه مطالعه و کتاب فعال هستند، تفکیک کرد.

آیا در اجرای برنامه‌های هفته کتاب خود دانشجویان مشارکت داشته‌اند؟

در برنامه‌های جهاد دانشگاهی خود دانشجویان مشارکت دارند. همچنین در برنامه‌های اهدای کتاب به کتابخانه‌های کارکنان‌های فرهنگی-تحقیقی که اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم انجام می‌دهد، دانشجویان فعال هستند.

آیا شما بعد از هفته کتاب به اهداف روز کتاب و دانشجو را مورد ارزیابی قرار می‌دهید؟
این کار به جهاد دانشگاهی مربوط است که گزارش کاملی از هر برنامه تهیه می‌کند. اما در زمینه کارهای تخصصی رشته کتاب، از جمله عقد میزبانی کتابخانه‌ها، جشنواره کتابخانه‌ها به امکانات روز برای دانشجویان، پژوهشگران و اساتذگان فعالیت می‌کنیم. **آیا برای تحقق برنامه‌ها و اهدافی که سال پیش مطرح شد، پیگیری لازم انجام گرفته و کارها به نتیجه رسید.**
سال گذشته برنامه‌هایی در خصوص تشویق کتابداران و ناشران دانشگاهی مدنظر قرار گرفت که مناسفانه پیگیری و اقدام مؤثری انجام نشد. تصور می‌کنم که ناشران دانشگاهی باید بیشتر تقویت شوند و از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت علوم مورد توجه قرار گیرند. چون کتاب‌های تخصصی در انتشارات دانشگاهی منتشر می‌شوند لازم است که از ناشران دانشگاهی حمایت شود تا کتاب‌ها با کیفیت مناسب منتشر شوند.

جمال میرصادقی نویسنده

کتابخوانی، درسی برای مدارس

به نظر من هفته کتاب هیچ تأثیری در فروش کتاب و تشویق

مردم برای کتابخوانی ندارد.

اگر مسئولان می‌خواستند شاهد افزایش مقوله کتابخوانی باشند باید کاری اساسی انجام دهند. کتابخوانی می‌بایست از ابتدای دوران دبستان و بعد از آن هم در دوران راهنمایی و دبیرستان رایج شود. به اعتقاد من که خودم معلم ادبیات بودم کلاس نشانیپهوه‌ترین و بی‌نمترین درس برای دانش آموزان است.

اگر به جای درس انشاد درس دیگری پیش‌بینی شود که دانش آموزان کتاب بخوانند و مجبور باشند کتاب بخرد و حتی آن را خلاصه کنند مؤثرتر خواهد بود.

اگر کتاب خواندن در حکم یک درس در کنار سایر دروس قرار گیرد شاید بتوان امیدوار بود که در حوزه کتاب و کتابخوانی تحول و اتفاقی صورت گیرد.

کتابخوانی یک عادت است. جوان‌ها عادت به کتاب خواندن را از سست داده‌اند که البته وضعیت سمیری کتاب هم در ایجاد این معضل مؤثر بوده است و مردم و جوانان را نسبت به کتاب‌ها بی‌اقتداز کرده است. در هر صورت مهم‌ترین و شاید بهترین اقدام همان ایجاد یک درس کتابخوانی در مدارس است.

ششمین کنفرانس شاعر

کتاب، شمارگان و تلویزیون!

مراسم هفته کتاب هیچگونه تأثیری در روند کتابخوانی ندارد. چرا که بعد از یازده سال برگزاری این مراسم، شمارگان کتاب نه تنها افزایش نداشته بلکه در بسیاری از موارد شاهد کاهش شمارگان کتاب‌ها نیز بوده‌ایم.

هفته کتاب را در ترویج کتابخوانی مؤثر می‌دانید؟

یک پرسش – سه پاسخ



جافار بهنام

با آن اقت می‌گیرد و هر وقت به خلوت و تنهایی می‌رسد در بستر یا هر جای دیگر سراغی از کتاب می‌گیرد و اینگونه است که با کتاب رشد می‌کند و به یک عادت می‌رسد.

روای کودکی ما هم، اگر با قصه‌های مادر یا مادر بزرگ شکل می‌گرفت، اگر هم روی تخت خواب یا در اتاق جداجاه‌های نبود، زیر کرسی یا جای دیگر که بود، اما کتابی نبود، قصه‌ها از دل مادر یا مادر بزرگ بیرون می‌آید می‌چشم. ما به کتاب پلک می‌زدند. قصه‌ها مدام تکرار می‌شد. می‌گفتیم: کودکی ما به قصه عادت کرده بود. اما به کتاب نه. آنگاه که بزرگ شدیم و بعدها فهمیدیم که کتاب جزئی از زندگی ما باشد.

حالا نیاز به مناسبت و مراسمی نیست تا کتابی را گشاییم و بخوانیم. کتاب ضرورت کامل و حروفه ما شده است. اما مراسم و مناسبت فقط ما را به این واقعیت می‌رساند که چرا در کشور هفتاد میلیون شمارگان کتاب هادوسه یا فقط پنج هزار نسخه است. مراسم و مناسبت به ما یادآوری می‌کند که سرانه کتاب، زمان صرف مطالعه کتاب و... بسیار اندک و نچندقه‌ای است. از میلیون‌ها مادر و پدر چند نفر برای کودکانشان شب و وقت خواب کتاب می‌خوانند تا بچشانان کودک به کتاب پلک بزند و آرامش بگیرد. کودکان به اندازه چهاره مادر و پدر به کتاب عادت کنند.

مراسم و مناسبت‌ها اگر بتواند کتاب را به یادگیری راه دهد

میاری است.



ششمین کنفرانس

بنابراین هر چند چنین برنامه‌های رسمی دولتی و تشریفاتی خوب و دلچسب هستند اما به گمانم چنین برنامه‌هایی باعث اعتلای فرهنگ نمی‌شود. کتاب و فرهنگ پدیده‌هایی مجزا از دیگر پدیده‌های اجتماعی نیستند. کتاب و همه پدیده‌های فرهنگی به اوضاع اقتصادی، سیاسی، امنیتی، مدیریت ترافیک و به همه چیز یک کشور مربوط است.

به نظر من مؤثرترین عامل اعتلای فرهنگ در کشور ما تلویزیون است.

این تلویزیون است که می‌تواند کتابی را مطرح کند. این

روزها شاهد هستیم هر نویسنده‌ای که به طور مرتب در برنامه‌های

مختلف تلویزیون مطرح می‌شود شمارگان کتابش بالاتر است.

حسین قندی روزنامه‌نگار

رؤیای مخملی قصه کتاب

شب و وقت خواب، کودک خود را می‌سرانه زیر پتو مادر یا پدر لیه تخت خواب می‌نشاند و کتاب می‌خواند. کودک احساس گرم آرامش را می‌یابد و به دست‌ها، به دهان مادر یا پدر که کتاب می‌خواند، به قصه که در ذهن می‌نشاند و به کتاب خیره می‌شود. کودک پلک می‌زند، زور خواب می‌چرید و در رؤیای مخملی قصه کتاب آرام می‌گیرد.

اینگونه است که کتاب جزئی از زندگی کودک می‌شود.

پازدهمین نشست ماه کلیات با عنوان دانشنامه‌نویسی در ایران، لزوم بحث‌های نظری، با حضور کارشناسان و صاحب‌نظران این حوزه، عصر روز گذشته در مؤسسه جانه کتاب برگزار شد. در این نشست دکتر عباس حری، استاد دانشگاه تهران، دکتر نورالله مرادی، دکتر مجیدی از مؤسسه دانش گستر، حسن اوشه، رئیس دانشنامه ادب فارسی و توران میرهادی از فرهنگ‌نامه کودک‌کان و نوجوانان پیرامون دایره‌المعارف‌نویسی در ایران به بحث و بررسی پرداختند. در ابتدای این نشست، فرید قاسملو از بنیاد دایره‌المعارف اسلامی به عنوان دبیر جلسه، با بیان این مطلب که بیش از ۱۱۰ دانشنامه در ایران تدوین شده و با در حال تدوین است و با طرح این سؤال که لزوم این همه دایره‌المعارف چیست، بحث را آغاز کرد.

دکتر نورالله مرادی درباره این مطلب گفت: یک پاسخ این است که جامعه هر چقدر تکنیک‌های پیشرفته‌اشد، سؤال بیشتری رویه سیستم و به همین دلیل روی آوردن به کتاب‌های مرجع قابل توجیه است. بحث دیگر این است‌که در جامعه‌ای که تحقیق در آن خیلی جدی نیست، روی آوردن به دایره‌المعارف‌نویسی بیشتر است.

وی با اظهار امیدواری از اینکه عادت اول (تکنیک‌های جامعه) را بپذیریم، افزود: اما موضوع محرز این است که هیچگونه برنامه‌ریزی برای این تعداد دایره‌المعارف در کشور انجام نشده است.

دکتر حری به عنوان سخنران بعدی جلسه، دایره‌المعارف‌نویسی در حوزه دین را پیش از رشته‌های دیگر دانست و اظهار کرد، هر چقدر موضوع تخصصی تر شود دایره‌المعارف‌نویسی در آن حوزه کمتر می‌شود، که برعکس ایران در دنیای پیشرفته امروز اینگونه نیست، زیرا در آنجا دایره‌المعارف‌ها به سمت تخصصی تر شدن پیش می‌روند.

در ادامه دکتر عباس حری، استاد دانشگاه تهران، عناوین متعدد دایره‌المعارف را در ایران نامی از سده نوزدهم تا آن و سوره و گذشته به نظر می‌برد، گفت: برای کسانی که روی این بحث سرمایه‌گذاری می‌کنند باید این امر توجه شود، وی با اشاره به این نکته که آوردن هیچ مطلبی در دایره‌المعارف بدون سند نیست، افزود: در دایره‌المعارف‌نویسی سلسله ضوابطی برای مجویات یک مدخل در نظر می‌گیرند که در این ضوابط از لحاظ ساختاری حاوی تعریف، تاریخچه، آن حوزه، نوع گونه‌ها و ترکیب هاست و کسانی که دگر در تدوین آن هستند به خوبی به این موضوع آگاهند. دکتر حری با اظهار تأسف از اینکه در ایران تعداد اندکی افراد مست دایره‌المعارف‌نویسی را توسعه‌دهنده گفت: بنابراین از این ۱۱۰ عنوان دایره‌المعارف که وجود دارد، بخش چشمگیری از آنها با این معنا باید از عرصه دایره‌المعارف کنار گذاشته شوند.

استاد دانشگاه تهران با اشاره به تربیت نیروی انسانی برای مدیریت دایره‌المعارف‌نویسی گفت: زمانی در دهه ۱۳۴۰ در بنیاد دایره‌المعارف اسلامی که دانشنامه جهان اسلام را منتشر می‌کرد، این قضیه مطرح شد که دوره دانشگاه‌های برای تربیت انسانی این حوزه ایجاد شود، اما آن دستور عملی نشد، باید گفت دوره نظری همراه با پژوهش کارشناسی ازنده به افراد محول شود تا نیروی مؤلف دایره‌المعارف بیرون بیاید.

سید کتر مجیدی دایره‌المعارف‌نویسی را از بزرگ‌ترین اقدام‌های ملی کشور برشمرد و گفت: به همین دلیل باید بازبینی چهوهه‌های ملی در آن شوکت کند. وی دایره‌المعارف‌نویسی را کار تخصصی دانست و افزود: باید برای این امر تخصص تربیت شود و دولت باید یک حرکت کاملاً جدی در این زمینه انجام دهد تا از این حرکت‌های جلوگیری و ضوابط کاملاً علمی برای این راه پیش‌بینی شود. دکتر مجیدی با اشاره به این نکته که تولید علم باید دارای معیار و ضوابط لازم الاجرا باشد، افزود: دایره‌المعارف‌نویسی باید به جامعه عرضه شود که افراد بر بلندترین پایگاه علمی زمان اشراف داشته باشند. در حالی که به گمان من، این دایره‌المعارف‌ها از ضوابط علمی خیلی فیهی برخوردار نیستند.

خاستمان

برنامه‌های کار فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان به مناسبت

یازدهمین دوره هفته کتاب به این شرح اعلام شد.

برپایی نمایشگاه‌ها، در محل نمایشگاه بین‌المللی مشهد با معرفی ناشران، توسعه‌گذاران، خاندان نشر، همکاری با راهکار کل آموزش و پرورش در برپایی طرح ۵ هزار نمایشگاه در ۲۵ هزار مدرسه برپایی نمایشگاه بزرگ قرآن و عزت در محل نمایشگاه بین‌المللی مشهد، برپایی نمایشگاه کتاب در کلبه کتابخانه‌های عمومی مشهد و شهرستانها، همکاری با نشران در برپایی کتابخانه‌های مجازی، حضور ناشران در کتابخانه‌های عمومی استان، به مناسبت سیست و پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب شکرنامه، اسامی اولین دوره انتخاب کتاب سال استان با حضور ریاست کتاب موزان، مترجمان و دست‌انکاران صنعت نشر کشور برگزار خواهد شد.
برپایی نمایشگاه‌های فرهنگی شامل عرضه کتاب، ترم‌پروژه‌های فرهنگی و در کلیه شهرستان‌های استان در ایام همد مبارک فجر.

بزرگ

جلسه‌ای با حضور ریاست ادارات فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستانها و مسئولان فرهنگی و امور کتابخانه‌های عمومی استان در محل اداره کل

فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تشکیل گردید.

به گزارش روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی در این جلسه معاون پژوهشی و امور کتابخانه‌های اداره کل، انذیادی به برنامه هفته کتاب نهمه افزود و در هفته کتاب تعداد ۱۰۰ نمایشگاه کتاب در پرو و شهرستان‌های تابعه برگزار می‌شود همچنین کلبه کتابخانه‌های عمومی نمایشگاهی تحت عنوان کتاب، ایام و انقلاب اسلامی از جدیدترین کتاب‌های رسیده برگزار خواهد نمود.

وی افزود در این هفته از خاندان چاپ و نشر کتابداران نمونه، خیرین کتابخانه‌های خیریه‌های فعال اقصای تمام کتابخانه‌ها و… تجلیل به عمل می‌آید و یکی از روزهای ایام هفته کتاب از مراجعات به کتابخانه‌های صورت

رایگان تمام نام به عمل خواهد آمد.
دوران نور کتابخانه‌ها، اداره‌ها، مدارس، مراکز علمی و فرهنگی، موسسه‌های عمومی، شهرستانها، اداره‌ها، مدارس، مراکز علمی و فرهنگی، موسسه‌های عمومی، قرآنی، کودکان و از رشتگان و افراد و مسئولان و همگی خواهد توان به برگزاری برنامه‌ها و فعالیت‌های انجام شد و از طریق نشریات و رسانه‌ها، برنامه‌های هفته کتاب را به اطلاع عموم مردم برسانند. نظارت کل بر نمایشگاه‌های کتاب و دیگر برنامه‌های هفته کتاب داشته باشند.

مستمان

۱۰۰ نمایشگاه کتاب در ۱۰۰ مدرسه استان مستمان از روز شنبه گشایش

یافت.

در این دایرانشگاه‌ها که به مدت یک هفته ریاست هزراان کتاب در موضوعات مختلف در معرض دید و استفاده دانش آموزان قرار گرفته است معنورن همامانی، امور پرورشی و تربیت بدنی سازمان آموزش و پرورش استان گفت: هدف از برپایی این هفته و نمایشگاه‌های

پازدهمین نشست ماه کلیات با عنوان دانشنامه‌نویسی در ایران، لزوم بحث‌های نظری، با حضور کارشناسان و صاحب‌نظران این حوزه، عصر روز گذشته در مؤسسه جانه کتاب برگزار شد. در این نشست دکتر عباس حری، استاد دانشگاه تهران، دکتر نورالله مرادی، دکتر مجیدی از مؤسسه دانش گستر، حسن اوشه، رئیس دانشنامه ادب فارسی و توران میرهادی از فرهنگ‌نامه کودک‌کان و نوجوانان پیرامون دایره‌المعارف‌نویسی در ایران به بحث و بررسی پرداختند. در ابتدای این نشست، فرید قاسملو از بنیاد دایره‌المعارف اسلامی به عنوان دبیر جلسه، با بیان این مطلب که بیش از ۱۱۰ دانشنامه در ایران تدوین شده و با در حال تدوین است و با طرح این سؤال که لزوم این همه دایره‌المعارف چیست، بحث را آغاز کرد.

دکتر نورالله مرادی درباره این مطلب گفت: یک پاسخ این است که جامعه هر چقدر تکنیک‌های پیشرفته‌اشد، سؤال بیشتری رویه سیستم و به همین دلیل روی آوردن به کتاب‌های مرجع قابل توجیه است. بحث دیگر این است‌که در جامعه‌ای که تحقیق در آن خیلی جدی نیست، روی آوردن به دایره‌المعارف‌نویسی بیشتر است.

وی با اظهار امیدواری از اینکه عادت اول (تکنیک‌های جامعه) را بپذیریم، افزود: اما موضوع محرز این است که هیچگونه برنامه‌ریزی برای این تعداد دایره‌المعارف در کشور انجام نشده است.

دکتر حری به عنوان سخنران بعدی جلسه، دایره‌المعارف‌نویسی در حوزه دین را پیش از رشته‌های دیگر دانست و اظهار کرد، هر چقدر موضوع تخصصی تر شود دایره‌المعارف‌نویسی در آن حوزه کمتر می‌شود، که برعکس ایران در دنیای پیشرفته امروز اینگونه نیست، زیرا در آنجا دایره‌المعارف‌ها به سمت تخصصی تر شدن پیش می‌روند.

در ادامه دکتر عباس حری، استاد دانشگاه تهران، عناوین متعدد دایره‌المعارف را در ایران نامی از سده نوزدهم تا آن و سوره و گذشته به نظر می‌برد، گفت: برای کسانی که روی این بحث سرمایه‌گذاری می‌کنند باید این امر توجه شود، وی با اشاره به این نکته که آوردن هیچ مطلبی در دایره‌المعارف بدون سند نیست، افزود: در دایره‌المعارف‌نویسی سلسله ضوابطی برای مجویات یک مدخل در نظر می‌گیرند که در این ضوابط از لحاظ ساختاری حاوی تعریف، تاریخچه، آن حوزه، نوع گونه‌ها و ترکیب هاست و کسانی که دگر در تدوین آن هستند به خوبی به این موضوع آگاهند. دکتر حری با اظهار تأسف از اینکه در ایران تعداد اندکی افراد مست دایره‌المعارف‌نویسی را توسعه‌دهنده گفت: بنابراین از این ۱۱۰ عنوان دایره‌المعارف که وجود دارد، بخش چشمگیری از آنها با این معنا باید از عرصه دایره‌المعارف کنار گذاشته شوند.

استاد دانشگاه تهران با اشاره به تربیت نیروی انسانی برای مدیریت دایره‌المعارف‌نویسی گفت: زمانی در دهه ۱۳۴۰ در بنیاد دایره‌المعارف اسلامی که دانشنامه جهان اسلام را منتشر می‌کرد، این قضیه مطرح شد که دوره دانشگاه‌های برای تربیت انسانی این حوزه ایجاد شود، اما آن دستور عملی نشد، باید گفت دوره نظری همراه با پژوهش کارشناسی ازنده به افراد محول شود تا نیروی مؤلف دایره‌المعارف بیرون بیاید.

سید کتر مجیدی دایره‌المعارف‌نویسی را از بزرگ‌ترین اقدام‌های ملی کشور برشمرد و گفت: به همین دلیل باید بازبینی چهوهه‌های ملی در آن شوکت کند. وی دایره‌المعارف‌نویسی را کار تخصصی دانست و افزود: باید برای این امر تخصص تربیت شود و دولت باید یک حرکت کاملاً جدی در این زمینه انجام دهد تا از این حرکت‌های جلوگیری و ضوابط کاملاً علمی برای این راه پیش‌بینی شود.

دکتر مجیدی با اشاره به این نکته که تولید علم باید دارای معیار و ضوابط لازم الاجرا باشد، افزود: دایره‌المعارف‌نویسی باید به جامعه عرضه شود که افراد بر بلندترین پایگاه علمی زمان اشراف داشته باشند. در حالی که به گمان من، این دایره‌المعارف‌ها از ضوابط علمی خیلی فیهی برخوردار نیستند.

برنامه های هفته کتاب در استان ها

کتاب گسترش فرهنگ کتابخوانی در بین دانش آموزان و تجهیز کتابخانه‌های مدارس این استان است.
ریسه اسکندری افزود: از اولیا آگاهی آن به مدارس در امر تجهیز کتابخانه‌های مدارس، این سازمان را باری کنند.

ریاست محترم

پاوهیمن نمایشگاه مراسمی کتاب در دو نقطه از شهرستان ریاط کریم دیر خواهد شد.
به گزارش روابط عمومی اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی ریاط کریم، در این نمایشگاه که از تاریخ ۱۳۹۲مه مدت یک هفته دایر خواهد شد تعداد ۱۳۰۰ عنوان کتاب در قالب ۲۵۰۰ جلد با تخفیف به علاقه‌مندان عرضه خواهد شد.

ارشدین

۲۵۲ نمایشگاه کتاب در ۲۵۲ مدرسه استان ارشدین با حضور استاندار ارشدین افتتاح شد.
میلیون ریال است که با ۲۰ درصد تخفیف عرضه می‌شود.
استاندار ارشدین در مراسم افتتاح این نمایشگاهها، اشاره به اهمیت کتابخوانی و علم آموزی خطاب به دانش آموزان گفت: شما در مدارس و کلاس‌ها مجموعه‌ای را دانش‌ها را یاد می‌گیرید تا از بهای علم آموزی را به صورت کلاسیک طی کنید اما باید از مطالعات جنینی دور شوید چرا که با مطالعات جنینی آگاهی شما در زمینه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی بیشتر می‌شود.وی در ادامه افزود: این‌گاهی هاد تصمیم‌گیری‌ها، تربیت و زندگی آتی بسیار مزایا خواهد بود.

همچنین، رئیس سازمان آموزش و پرورش استان ارشدین در این مراسم اهدای بیش از ۱۱ هزار جلد کتاب به ارزش ۳۰۰میلیون ریال به کتابخانه‌های آموزشگاهی مقطع و نواسی و تجهیز کتابخانه‌های ۹۰۰ مدرسه از بیش از ۱۵۰میلیون ریال اعتبار را از اقدامات آموزش و پرورش در هفته کتاب پرورشید.

گسلمان

روابط عمومی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان برنامه‌های هفته کتاب را به این شرح اعلام کرده است:
تربین و چراغانی و تبلیغات هفته کتاب و نصب بازچه‌ها و شعارهای هفته کتاب روی سر در کتابخانه‌ها ایجاد نمایشگاه کتاب و نمایشگاه تازه‌های کتاب در کتابخانه‌های عمومی سطح استان استفاده از شعارهای مرتبط با کتاب و کتابخوانی در طول هفته کتاب بر روی سر برگ نامه‌های اداری، برگزاری مراسم افتتاحیه نمایشگاه و تجلیل از خدماان فرهنگ - کتابخوان نمونه و در محل نمایشگاه کتاب.

بخدرعیاس

فصل سرباز هنر بلند عباس (انتاج یازدهمین نمایشگاه هفته کتاب) دیدار کتابداران و کارکنان با نماینده ولی‌فقیه و ائمه جمعه در گزای مسابقات

در سلسله نشست‌های کتاب ماه کلیات بررسی شد:

دانشنامه‌نویسی در ایران

ناطقه نصیری ها



دلیل آن هم این است که اسم دانشنامه در جایی به کار رفته که نمی‌بایست می‌رفت. وی با اشاره به این نکته که بسیاری از این کتاب‌ها اصلاً دایره‌المعارف نیستند، اظهار کرد: امروزه دایره‌المعارف‌نویسی معنای وسیعی پیدا کرده است و دولت نباید کمک کند تا این کار پرزحمت و درحاصل انجام شود. اوشه مستند دایره‌المعارف‌نویسی در ایران را بسیار حران دانست و اظهار کرد: اینکه همین حالا برای این امر متولی قرار دهیم تا ناهه‌ای در آنجا تشکیل نخواهد بود، چرا که کسی دایره‌المعارف را اصلاح نمی‌دومد. در ادامه این نشست، توران میرهادی از فرهنگه کودکان و نوجوانان پیرامون این بحث گفت، من مقدم دایره‌المعارف کتاب بر وی است و تعریف خاصی خود را دارد. ما هم مراجع تخصصی داریم و هم مراجع عمومی. وی افزود: در ایران ۱۱۰ دایره‌المعارف تدوین می‌شود که متولی نمی‌خواهد بلکه هدایت باید نیاز احساس شده است تا نهایت باید اینها به نقد گذاشته شوند تا از راه بحث عمومی هدایت شوند، نه اینکه برای آن ضوابط مشخص کنیم.

میرهادی در ادامه گفت: اساس کار دایره‌المعارف‌نویسی باید به جامعه چیست، چو گو و اگر جامعه پژوهشگر شود، سراغ دایره‌المعارف می‌رود. میرهادی در بخش دیگری از سخنانش گفت: اگر هر دایره‌المعارفی بتولی داشته باشد مثل جهات اسلام، به ناچار خود آن دایره‌المعارف در داخل خود، مدالی نظریه به وجود می‌آورد. وی با اشاره به این نکته که تاکنون هیچ هایشان و جلسه جدی در این باره صورت نگرفته تا مسأله تجربه‌ای رخ ندهد اظهار کرد، به همین دلیل این خلا یعنی خلأ مدالی نظری در این حوزه احساس می‌شود.

وی در پایان گفت: پیشنهاد من این است که این جلسه دوسه‌تا امروز، مقدمه‌ای برای جلسات بزرگتر باشد تا این تبادل تجربه در انجام دعیم و بیناریم از مدالی نظری همکاران‌مان در دایره‌المعارف‌های مختلف استفاده کنیم.

فرهنگی وهنری در هفته عضویت رایگان سوزالان و مردم استان بزرگاری

مراسم به ترحیم و تکریم و کتابداران نمونه استان تجلیل و تکریم از کتابداران نمونه کتابخانه‌های فرهنگی و هنری مساجد، کتابخانه‌های فرهنگ و هنری نشان کتاب استان افتتاح و با یک کتابخانه کاروان‌های فرهنگی و هنری مساجد تجلیل از عبادان کشور بزرگاری نسبت با حضور اصحاب فرهنگ مساجد تجلیل از کتابداران نمونه استان، تکریم و تجویان نشست با اصحاب کتابخانه‌های عمومی استان، تجلیل از خیرین کتابخانه‌ها و تکریم بزرگاری در کتابخانه‌های فرهنگی و هنری مساجد استان بزرگاری در روزهای هفته کتاب به شرح زیر است.
برنامه جنگ شادی همه شب در کار نمایشگاه بزرگاری مسابقه فرهنگی در کار نمایشگاه ایسکه نقاشی خوشنویسی بزرگاری می‌شود
اجرای کتابخانه‌های مدارس، مساجد و کتابخانه‌های روستایی، اجرای طرح جمع آوری کتاب اهدایی مردم از طریق مساجد، کتابخانه‌های عمومی و مسجلی سازمان محصم.

بزرگاری مراسم تجلیل از کتابداران حوزه چاپیه، نشر، عضو مؤلفان فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، همکاری معاون نشر، عضو مؤلفان رهنمود اجرایی به کتون‌های مساجد، استان، تکریم خدمات فرهنگی به کلان‌های مساجد، استان، تجلیل از کتابداران نمونه مساجد، استان، تجهیز ۵ کتابخانه، افتتاح در کتابخانه با حضور ائمه بزرگاری ۸ نمایشگاه کتاب در کتابخانه‌های مساجد استان، برگزاری مراسم ویژه هفته کتاب در کتابخانه حامی آباد، به نمایش گذاشتن کتاب‌های جدید کتابخانه‌های عمومی استان، اهدای کتاب از سوی اعضای کتابخانه‌های عمومی استان، تقویر تجلیل و تکریم فرهنگیان فعال کتابخانه، افتتاح این کتابخانه عمومی بخش غرود علی اقصی شیری، خلدن در قالب، مقفول، فعال، بخش خصوصی، رام‌رو فرهنگ، تحریر و پلاکار دو تریون کتابخانه‌های عمومی استان.

سستمان و جستان

فصلیه نمایشگاه کتاب در مدارس کتابخانه‌های عمومی، کتابخانه‌های پژوهش‌گر، کودکان، جوانان، بزرگسالان، مساجد، از کتابخانه‌های عمومی، عضویت رایگان اجرائی مسابقات فرهنگی از صدا و سیما، عضویت رایگان از افتخار مختلف، اجرائی مسابقات فرهنگی از صدا و سیما، بازدید عموم مردم از کتابخانه‌های عمومی استان، بازدید سوزالان از کتابخانه‌های عمومی استان، برگزاری جلسات نقد و بررسی با دانشمندان و استادان دانشگاه، برگزاری مراسم جشن کتاب، تقویر از کتابداران و کتابخوان نمونه و ویژه واد و تشویق کلیه کتابداران کتابخانه‌های عمومی، تجلیل از اهدا کنندگان کتاب، تجلیل از حامیان نقد، خطی، تکنگرانی کتابخانه عمومی سگالان، برگزاری جلسات نقد و بررسی کتاب، کودک و نوجوان، تکنگرانی کتابخانه‌های عمومی، کویرن.

شماره ۱۵۵

سه شنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۲

۱۵ کتابخانه‌های

ویژه هفته کتاب



پيام رئيس جمهورى در افتتاحيه مراسم ۲۵۰۰۰ نمايشگاه كتاب در ۲۵۰۰۰ مدرسه به وسيله مرتضى حاجى وزير آموزش و پرورش قرائت شد كه در پي مي آيد. كتاب درخشانترين جلوه گاه اندیشه آرمي و فرهنگ بشرى است و در درگروني هاي گوناگون عرصه تاريخ و حيات اجتماعى انسان نقش عمده داشته است و در جهان معاصر نيز با وجود رسانه هاي فرهنگي، هنوز كتاب سهمى بسزادر انتقال تفكر و دانش و بهبود سطح زندگي اجتماعى بشر دارد. پيش از همه پاينده ها خرمندى و آزادي و كوشش بشرى را براي پي ريزي جهاني آبادتر و آزادتر نمايندگي مي كند.

انقلاب اسلامي ايران نيز ميوه درخت آگاهي و معرفت است كه در اين سرزمين سربر كشيده است و اينك در آستانه حلول پيست و پنجمين سالگشت پيروزي انقلاب اسلامي، برگزاري پيست و پنج هزار نمايشگاه كتاب به همين مناسبت در تمام ايران اسلامي تاكيده مجدهاي بر ريشه هاي معرفت بنياد و آگاهي بخش نشأت گرفته از كتاب است. اندیشه راه گشا و دست هاي پرتوان نسل برآمده از انقلاب، سازنده فردي اين سرزمين است و

قرائت پیام رئیس جمهوری در مراسم افتتاحیه ۲۵ هزار نمایشگاه کتاب در مدارس

قرا گرفتن آنان در فضايي آكنده از معرفت و آگاهي، تضمين كننده حيات پريم و بالنده انقلاب اسلامي است. اگر خواهان جهاني برخوردار از پيشرفت و بهرزي و آباداني و صلح هستيم - كه هستيم - بالضروره بايد پي ريزي اين جهان را از مدارس شروع كنيم و كليد ورود به اين جهان، كتاب است. در اين نمايشگاهها فرزندان ما محاصر زمان و مكان را در هم مي كشند؛ ه اندیشه هايي كه متعلق به اعصار و انسان هاي مختلف است دسترس پيامي كننده فرهنگ ها و اندیشه ها در کنار يكديگر قرار مي گيرند و در همين نمايشگاههاست كه فرزندان ما ترميمي از مدارا و شكوفايي فكري و فرهنگي را در روزهاي مبارك هفته كتاب مي آزمايند. اميدوارم نتيجه اين كوشش هاي مجده، بالندگي فرهنگي و شكوفايي معنوي ما را در پي در روزهاي مبارك هفته كتاب مي آزمايند. اميدوارم نتيجه اين كوشش هاي مجده، بالندگي فرهنگي و شكوفايي معنوي ما را در پي داشته باشد و براي برگزار كنندگان اين طرح بزرگ توفيق و بهرزي آرزو مي كتم.

سيد محمد خامني
رئيس جمهورى اسلامى ايران

افتتاح ۲۵۰۰۰ نمايشگاه در ۲۵۰۰۰ مدرسه



كنتابخانه هاي مدارس از ۱۷۵۰ ميليون نسخه به ۵۰۰ ميليون افزايش يافته است. همچنين كتابخانه هاي مستقل مدارس به ۳۰ هزار و ششاد كتابخانه هاي كلاسي به نيش از ۷۳ هزار رسيده است. تعداد نمايشگاه هاي كتاب مدارس نيز در سال ۲۲ براي اولين بار ۱۵۰ نمايشگاه بوده كه امسال به ۲۵ هزار نمايشگاه رسيده است و اميدواريم در سال آينده ۳۰ هزار نمايشگاه، كتاب در مدارس برپا شود.

كتابخواني راهي براي تعمير تجارب
محمدعلي شماعي معاون امور فرهنگي وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي در ادامه مراسم طي سخناني گفت: آنچه در طرح ۲۵۰۰۰ نمايشگاه كتاب در ۲۵۰۰۰ مدرسه اتفاق افتاده نمونه اي از ترويج تخصصي كتاب است كه امكان رسيدن كتاب به جامعه ام با پوزيكي هاي مشابه را فراهم مي كند. شماعي در ادامه با تاكيده بر كتابخواني دانش آموزان اظهار كرد: براي اينكه كودكان به دنياي پيچيده وارد شوند بايد امكان زمينه برخوردار آنها با آرا و ديده گاه هاي متفاوت فراهم شود و كتابخواني راهي مناسب جهت تعمير تجارب و ديده گاه هاي متفاوت براي دانش آموزان است.

تشويق دانش آموزان مؤلف
مارال محمدي رئيس مجلس دانش آموزي و مشاور وزير در ادامه مراسم گفت: براساس توافق كميسيون نشان ها و مدال هاي مجلس دانش آموزي و وزير آموزش و پرورش سال آينده دانش آموزان مؤلف تشويق مي شوند. همچنين كميسيون كتاب و كتابخواني مجلس دانش آموزي سال آينده در نمايشگاه هاي كتاب فعاليت گسترده اي دارد.

طرح نمايشگاه هاي كتاب مدارس بين المللي
مي شود
دراهمه مراسم موسوي، رئيس هيات امنای مؤسسه منادي تربيت گفت: سعي داريم طرح نمايشگاه هاي كتاب مدارس را به عنوان طرح ملي در سازمان يونسكو به تصويب برسانيم تا بستر بين المللي شدن اين طرح حداقل در كشورهاي فارسي زبان فراهم شود. در پايان اين مراسم نمايشگاه كتاب دبيران البرز توسط مرتضى حاجي وزير آموزش و پرورش افتتاح شد و حاضران از اين نمايشگاه بازدید كردند.

دانش آموزان و طرح مدرسه محوري از پوزيكي هاي ششمين دوره نمايشگاه هاي كتاب مدارس است كه حاصل نقد مستمر و نقادي از درون پنج دوره قبل است. وي با ارزيايي نتايج مثبت اين طرح خاطرنشان كرد: اين طرح امكان حضور گسترده ناشران خصوصي را در مدارس، فروش تضمين شده كتاب و ايجاد بازار مضاعف و مجده را فراهم مي كند و خودباوري مثبت، مؤثر و عزم ملي را براي ايستادگي بزرگ ملي موجب مي شود.

خرمستدرو در پايان سخنان خود توضيح عمكرد كه اين طرح را وظيفه همه خوانند و اظهار اميدواري كرد كه هفته كتاب به سال كتاب تبديل شود و مجلس انس مردم با كتاب خالي از اغيار باشد.

دويون برناميه دايمي براي ترويج كتابخواني
در ادامه مراسم مرتضى حاجي، وزير آموزش و پرورش گفت: فرهنگ يك جامعه بر پايه كتاب، كتابخواني و كتابخانه استوار است كه امروز بايد شاخص هاي كيفي و كمّي آنها را بهبود بخشيد. حاجي با تاكيده بر مطالعه و كتابخواني افزود: خواندن به عنوان مبناي همه يادگيري ها در موضوعات مختلف و اساس رشد فكري و خلاقيت دانش آموزان است و زيرساخت لازم را براي توسعه همه جانبه فراهم مي كند.

وي بر تهذيب كتابخانه ها و ترغيب دانش آموزان به مطالعه تاكيده و اظهار كرد: لازم است كه حركت هايي مانند ۲۵۰۰۰ نمايشگاه كتاب در ۲۵۰۰۰ مدرسه كه در جهت ترويج كتابخواني انجام مي شود، از حد يك اقدام فصلي و منقطع به يك تلاش برناميه ريزي شده و دايمي تبديل شوند. اگر خواهان دانش آموزان خلاق و ارتقاي پيشرفت تحصيلي هستيم بايد در طرح هاي فرهنگي، گسترش ظرفيت انديشيدن و توسعه ذهني را محور قرار دهيم و از يك اقدام محتوا محور به سمت اقدام فرايند محور تغيير جهت دهيم.

وزير آموزش و پرورش بر پايي نمايشگاه هاي كتاب در مدارس را در توسعه فرهنگ كتابخواني مؤثر خواند و خاطرنشان كرد: برگزاري اين نمايشگاه ها تنها بايد تداوم يابد بلكه بايد سمت و سوي برناميه ها متناسب با شاخص هاي فرهنگي و علمي از نو ساماندهي شود.

حاجي با بيان آمارهايي به عمكرد مثبت آموزش و پرورش در ترويج كتابخواني در سال هاي اخير گفت: در سال ۷۶ سرنانه كتاب دانش آموزان يك بود كه امسال اين سرنانه به ۵۸ رسيده و تعداد كتاب هاي موجود در

مراسم افتتاحيه ۲۵۰۰۰ نمايشگاه كتاب در ۲۵۰۰۰ مدرسه در سومين روز هفته كتاب با حضور مرتضى حاجي وزير آموزش و پرورش، محمدعلي شماعي معاون امور فرهنگي وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامي و جمعي از مسؤولان فرهنگي آموزش، نويستگان و دانش آموزان ساعت ۱۶ روز گذشته در دبيران البرز برگزار شد.

در ابتداي اين مراسم عبدالحميد خرمستدرو مدير مؤسسه فرهنگي منادي تربيت و مجري طرح ۲۵۰۰۰ نمايشگاه كتاب در ۲۵۰۰۰ مدرسه با ارائه گزارشي از طرح ۲۵ هزار نمايشگاه كتاب گفت: ايجاد اعتماد متقابل ميان ناشران و مخاطبان سرمايه اصلي اين طرح است كه با گسترش نمايشگاه از يك سو ناشران به بازگشت سرمايه و از سوي ديگر مخاطبان به تنوع و كيفيت كتاب ها اعتماد پيدا مي كنند.

خرمستدرو در ادامه با اشاره به وضعيت نامناسب كتابخواني در كشور افزود: پايين بودن ميزان مطالعه، تمرکز نامناسب ناشران در تهران و مراکز استان ها، عدم



پژوهش هاي مناسب درباره كتابخواني، عدم سيستم تبليغاتي مناسب، و نقش منفي بعضي رسانه ها در ترويج فرهنگ كتابخواني نشان مي دهد كه «ترويج مناسب، حلقه مفقوده نشر كشور است.

وي در ادامه سخنانش بر گسترش نمايشگاه هاي كتاب مدارس از دوره اول تاكيده و اظهار كرد: امسال در برپايي ۲۵ هزار نمايشگاه كتاب ۲۰۰۰ ناشر حضور دارند و ۳۸۱۷ عنوان كتاب با شمارگان يك ميليون و ۲۵۰ هزار نسخه عرضه شده و خريد كتاب از ۵ ميليارد ريال در دوره اول اين نمايشگاه به ۳۰ ميليارد ريال رسيده است.

مديرعامل مؤسسه منادي تربيت با اشاره به تفاوت هاي ششمين دوره نمايشگاه هاي كتاب مدارس گفت: تدوين ضوابط انتخاب كتاب، ايجاد زمينه شراكه